

Izvješće o organiziranim kulturnim manifestacijama, sadržajima i projektima HKD Napredak Glavna podružnica Mostar za 2021. godinu

Napretkov Mali pobjednik stigao kući

Mostar, 21. siječnja 2021. godine - Slikovnica „**Mali pobjednik**“ koja je izdana u nakladi **HKD Napredak Glavne podružnice Mostar**, s ciljem pomoći štíćenicima **Sirotišta sv. Ante u Songei**, napokon je stigla kući, u svoju Tanzaniju.

U suradnji s Humanitarnom udrugom Kolajna ljubavi, učenici i djelatnici OŠ Silvija Strahimira Kranjčevića osmislili su projekt koji je obuhvaćao izradu i izdavanje slikovnice **Mali pobjednik/The Little Winner/Mshindi mdogo**.

Mali Afrikanci sa zanimanjem su čitali slikovnicu

Slikovnica je prevedena na svahilij i engleski jezik, a ilustrirali su je učenici s učiteljicom **Sanjom Marić** te **Pero Marić**. Profesorice **Nikoleta Raič** i **Daliborka Martinović** priču su prevele na engleski jezik, a prijevod na svahili uradio je fr. **David Mhagama**. Grafički ju je priredio **Mario Brkljača**. Autorica priče je književnica za djecu i mlade, školska knjižničarka **Milena Jukić Bandić**, dok je urednica izdanja ravnateljica **Daria Stojčić**.

Mališani čitaju slikovnicu Mali pobjednik u obnovljenoj učionici u sirotištu u Tanzaniji

Slikovnica, u nakladi **HKD Napredak Glavne podružnice Mostar**, izišla je krajem listopada, a u akciju prikupljanja sredstava za štice ike **Sirotišta sv. Ante u Songei (Tanzanija)** uključili su se brojni građani Mostara, Hercegovine, ali i Zagreba.

Obnovljena učionica u sirotištu Tanzaniji sredstvima od prodaje slikovnice „ Mali pobjednik“

Naklada od 500 komada rasprodana je u nekoliko tjedana, a sav prihod od prodaje slikovnice utrošen je u uređenje blagovaonice spomenutog sirotišta. Od prikupljenih sredstava oličeni su zidovi, uređeni podovi te kupljeni stolovi i stolice za blagovaonicu te su u novouređenom prostoru štice mogli i čitati i listati slikovnicu koja je zbog njih i napisana. Mali pobjednik je tako napokon stigao kući.

Napretkova Glavna podružnica u Mostaru

osnovala glazbeni trio „Senso“

Hrvatsko kulturno društvo Napredak, Glavna podružnica Mostar sredinom siječnja 2021., osnovalo je glazbeni trio „SENSO“, kojeg čine vrsne glazbenice i članice HKD Napredak, mezzosopranistica prof. Monija Jarak Mikulić, prof. Marijana Pavlović, glasovir i prof. Jelena Marković-Milićević, violončelo.

„HKD Napredak, glavna podružnica Mostar želi nastaviti proširivati svoje kulturne aktivnosti koje doprinose zadovoljavanju kulturnih potreba naših članova ali i svih građana Mostara, na taj način i obogati kulturni života ali i

podizati kulturnu ponudu u gradu Mostar, a u konačnici i stvarati ambijent za poboljšanje uvjeta za razvoj i promicanje kulture", kazao je inicijator osnivanja trija „Senso“ **Miroslav Landeka, dopredsjednik HKD Napredak.**

Članice trija spaja mladost i iskustvo, te su u svoje životopise već ugradile veliki broj nastupa, ali i pedagoški rad.

Prof. Monija Jarak Mikulić

Monija Jarak Mikulić je rođena 10. 4. 1989. godine u Mostaru. Završila je Osnovnu i Srednju glazbenu školu Ivana Plemenitog Zajca - smjer solo pjevanje u klasi prof. Amire Voljevice, te srednju Medicinsku školu Sestara milosrdnica smjer farmaceutski tehničar. Školovanje je nastavila na Muzičkoj akademiji Univerziteta u Istočnom Sarajevu u klasi primadonne vanr. prof. mr. Sanje Ostić, gdje i sama stječe zvanje magistra solo pjevanja. Prvi put suradnju s orkestrom ostvaruje, sa samo šesnaest godina. Kao koncertni umjetnik pjeva solističke koncerte, mnoge projekte, među kojima treba istaknuti Requiem Maestra D. Filipovića „Dona eis requiem“, „Via Crucis“ i „Galietova Pesan“, Mozartov Requiem „Vesperae solennes“ Pergolesijev „Stabat mater“, Vivaldijeva Gloria, ciklus ljetnih koncerata pod nazivom „Večernji zvon“ (2015-2019. godine). Kao solistica pjeva na mnogim kulturnim manifestacijama u državi,

primjerice na izložbi slika priznatog Vlahu Bukovca, na retrospektivnoj izložbi kipara Kuzme Kovačića, na „Tamburaškoj rapsodiji u Hercegovini“ u čast fra Didaku Buntiću uz orkestar od 100 tamburaša itd...

Monija ostvaruje suradnju s priznatim dirigentima kao što su Dragan Filipović, Damir Bunoza, Hari Zlodre, Julio Marić, Robert Homen, Mladen Tarbuk, Filip Pavišić, Davor Markota, Tomislav Sušac, Igor Tatarević, Domenico Briški, Alan Bjelinski, Dario Vučić itd. Suradnje ostvaruje sa Simfonijskim orkestrom iz Mostara, Dubrovnika, Zagrebačkom filharmonijom, tamburaškim orkestrom Misericordia iz Međugorja, Vojnim orkestrom oružanih snaga BiH, Hrvatskom glazbom Mostar, gudačkim orkestrom Sarajevske filharmonije itd. U praizvedbi prve hrvatske opere u BiH „Diva Grabovčeva“ skladatelja Dragana Filipovića, Monija 15.3.2016 godine „igra“ glavnu ulogu Dive, uz pratnju Dubrovačkog simfonijskog orkestra pod ravnanjem maestra Mladena Tarbuka Monija radi kao profesorica u Glazbenoj Školi Ivana Plemenitog Zajca u Mostaru, u kojoj su upečatljivi uspjesi njenih učenika na natjecanjima. Voditeljica je ansambla Laetitia, ženske klape „ Mir „ muške klape „ Concordia“ i mješovite klape „Speranza“ iz Međugorja. Monija je članica akademskog zbora Pro musica od 2007. godine i članica je Upravnog odbora **HKD Napredak Glavna podružnica Mostar** od 2019. godine.

Prof. Marijana Pavlović

Marijana Pavlović rođena je 15.8.1973. u Travniku. Profesorica klavira i korepetitor svoje glazbeno školovanje započinje u Bugojnu a srednje u Sarajevu u klasi A. Pap i M. Smailović. 1992. upisuje studij klavira na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, klasa prof. Stjepan Radić te diplomira 1996. u klasi Ljubomira Gasparovića. Tijekom školovanja dobitnica je nagrada na mnogim natjecanjima. Kao korepetitor nastupa na brojnim kulturnim manifestacijama: Mostarsko proljeće, Dubrovačko pozno ljeto, Mostarsko kulturno ljeto, Napretkov tjedan

kulture 2020., Dani matice u Zagrebu, Didakovi dani, Dani kršćanske kulture Dubrovnik, Pasijska baština, Zagreb (opera "Diva", Lisinski - Zagreb). U II. pastirskom pohodu Svetog Oca Ivana Pavla II, 2003. Banja Luka svira misu s akademskim zborom "Pro musica" i dirigentom D. Filipović. 1998. dobiva mjesto redovitog profesora klavira u glazbenoj školi Ivana pl. Zajca u Mostaru. 1998 -2015. vanjski je suradnik (klavir, orgulje, čembalo) Simfonijskog orkestra Mostar s kojim ostvaruje bogatu glazbenu suradnju s mnogim dirigentima (R. Homen, M. Tarbuk, C. Campestrini, H. Zlodre, N. Widjaja, I. Tatarević, F. Krasovac, D. Briški, D. Bunoza, M. Tardue). 1998. stalni je korepetitor akademskog zbora "Pro musica", voditelj maestro D. Filipović te ostvaruje značajan broj koncerata u zemlji i inozemstvu. Od 2008. radi kao vanjski suradnik i korepetitor na Studiju Glazbene umjetnosti na PMF-u Mostar za puhače, gudače, solo pjevače te stječe zvanje docenta za Komornu glazbu 2012. U pedagoškom radu s učenicima dobitnica je 1. nagrada na državnim natjecanjima.

Prof. Jelena Marković-Miličević

Trio Sesno

Jelena Marković-Miličević, rođena je 1987. god. u Mostaru. Nakon završene srednje Glazbene škole i Opće Gimnazije upisuje studij na Muzičkoj Akademiji u Sarajevu - smjer violončelo kod prof. Yevgenija Xaviereffa. Pohađala je razne seminare za violončelo u Dubrovniku, Hvaru i Cetinju kod profesora D. Grigorian, G. Neiva Tavares, D. B. Magdalenić, N. Ruževića i I. Kalmana. Također je sudjelovala u majstorskim radionicama od kojih je istaknuta suradnja s Manhattan String Quartetom jednim od vodećih ansambala u SAD-u. Bila je angažirana kao nastavnik violončela u Osnovnoj Muzičkoj školi u Tuzli u kojoj je radila dvije i pol godine. Diplomirala je 2012. god u klasi prof. Yevgenija Xaviereff-a. Nedugo zatim započela je s pedagoškim radom u Glazbenoj školi Ivana pl. Zajca te u Muzičkoj školi I i II stupnja u Mostaru. Od 2012. angažirana je kao stalni vanjski suradnik Simfonijskog orkestra u Mostaru. Godine 2017. upisala je Master studij na Umjetničkoj akademiji u Splitu u klasi prof. Mihovila Karuze te završava u srpnju 2019. godine.

Lijepa glazbena noć napretkovki mezzosopranistice **Monije Jarak Mikulić** i pijanistice **Marijane Pavlović** iz Mostara

U Međunarodnoj galeriji portreta u Tuzli u subotu 30. siječnja 2021. upriličen je koncert klasične glazbe u organizaciji HKD Napredak, Glavna podružnica Tuzla. U okviru manifestacije Napretkovi dani u Tuzli, HKD Napredak, Glavna podružnica Mostar se predstavila nastupom mezzosopranistice **Monije Jarak Mikulić** i pijanistice **Marijane Pavlović**.

Marijana Pavlović i Monija Jarak Mikulić oduševili su svojim nastupom publiku u Tuzli

Ove vrsne umjetnice uveličale su prekrasnu noć izvedbom poznatih skladbi poput Chopinovih Nocturna u F duru i Valcera u cis mollu, Bizetove Habanere, Handelove Lascia chio piange, Di Capuaine O sole mio, Vučićeve Ave Marie, Filipovićeve Te noći i drugih.

-Prezadovoljne smo odzivom publike obzirom na epidemiološku situaciju i veoma zahvalne što nam je HKD Napredak omogućilo da nastupamo u Tuzli. Poslije predivnih reakcija vjerujem da ovo nije posljednji put da nastupamo u ovome gradu. Nadamo se da će naši budući koncerti biti jednako posjećeni, a mi ćemo nastojati našoj dragoj publici svaki put predstaviti čarobne note poznatih skladatelja poput Handela i Chopina", istaknule su umjetnice za Hrvatski glasnik.

Koncert je upriličen uz poštivanje svih higijensko epidemioloških mjera, a koncertu je bio nazočan i predsjednik HKD Napredak **prof.dr.Nikola Čiča**, te dopredsjednici **Miroslav Landeka** i **Josip Križanović**. Uoči koncerta sve nazočne pozdravili su predsjednik HKD Napredak, Glavna podružnica Tuzla **Ivica Kovačević** i u ime HKD Napredak Glavna podružnica Mostar dopredsjednik

Miroslav Landeka koji je istaknuo kako je ovaj koncert predstavljanje samo dio onog što Napretkova podružnica u Mostaru radi kada je riječ o glazbenim aktivnostima.

Jarak–Mikulić, Landeka i Pavlović

Čiča, Imamović i Hodžić

Nakon koncerta upriličeno je druženje, kojem su bili nazočni i gradonačelnik Tuzle **Jasmin Imamović**, predsjednik Vlade Tuzlanskog kantona **prof.dr. Kadrija Hodžić**, zamjenik ministra obrane **Mijo Krešić**, predsjednik BZK Preporod **prof.dr. Sanjin Kodrić** i drugi.

HKD Napredak, Glavna podružnica Mostar, organizira novi ciklus Tečaja pisanja tekstova iz područja copywritinga

Nakon izvanredno prihvaćenog prvog tečaja copywritinga, koji je održan tijekom rujna i listopada 2020. godine, **HKD Napredak, Glavna podružnica Mostar**, organizira novi ciklus **Tečaja pisanja tekstova iz područja copywritinga**, a u svrhu promoviranja kulturnih aktivnosti, događanja i projekata.

HKD Napredak, Glavna podružnica Mostar, u suradnji s Narodnom knjižnicom HNŽ-a u Hrvatskom domu hercega Stjepana Kosače organizira novi ciklus **Tečaja pisanja tekstova iz područja copywritinga**.

Napominjemo kako je i ovaj tečaj kao i prošli besplatan, a prvi susret počinje u ponedjeljak, 1. ožujka 2021. u prostorijama Narodne knjižnice HNŽ-a (HD HSK) s početkom u 19 sati.

Kao i u prošlom tečaju, polaznici ovog novog ciklusa tečaja copywritinga, kroz osam susreta upoznat će se s djelima nekih od najpoznatijih copywritera te će kroz formule za pisanje kreirati sadržaj za objave za društvene medije, službene e-maile, newslettere, PR tekstove te blog tekstove koje će kreirati po unaprijed određenim temama ili temama po želji.

Voditelj tečaja je član HKD Napredak, Glavna podružnica Mostar **Marko Suton**, diplomirani novinar i profesionalni SEO copywriter, voditelj odjela digitalnog marketinga tvrtke IT Odjel iz Mostara.

Prijave na Tečaj pisanja tekstova iz područja copywritinga slati na mail makasuton@gmail.com najkasnije do srijede, **24. veljače 2021.** (U prijavi svaki kandidat i kandidatkinja treba navesti ime i prezime, vrlo kratki CV i kontakt mob/tel/mail.)

Budući da je broj polaznika ograničen zbog epidemiološke situacije, oni koji budu izabrani za sudjelovanje na tečaju bit će blagovremeno obaviješteni. Po završetku tečaja polaznicima će biti uručen certifikat o položenom tečaju pisanja tekstova iz područja copywritinga, a u svrhu promoviranja kulturnih aktivnosti, događanja i projekata te će svi polaznici vladati stečenim znanjem koje će im biti preneseno.

Mediji su pozvani zabilježiti početak tečaja, a voditelj tečaja, Marko Suton, dat će izjavu.

HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO
NAPREDAK
GLAVNA PODRUŽNICA MOSTAR

organizira tečaj

COPYWRITINGA

Voditelj Tečaja
Marko Suton
Diplomirani novinar i profesionalni SEO Copywriter

30
GODINA
1991-2021

Ožujak 2021
Ponedjeljkom i četvrtkom od 19:00
Hrvatski dom herceg Stjepana Kosače
Nardna knjižnica HNŽ-a

HKD Napredak, Glavna podružnica Mostar organizirala javno predavanje na temu „Efekti socijalne izolacije na mentalno zdravlje.“

Magistra psihologije i doktorantica na Studiju kognitivne neuroznanosti na Eotvos Lorand Sveučilištu u Budimpešti, te asistentica na Studiju psihologije Sveučilišta u Mostaru **Sandra Stojić, članica HKD Napredak, Glavna podružnica Mostar i članica Inicijativnog odbora Mladih Napretka**, održala je u četvrtak 18. veljače 2021. javno predavanje o Efektima socijalne izolacije na mentalno zdravlje.

Sandra Stojić, mag. psych.

Radi se o javnom predavanju kojega je u Hrvatskom domu hercega Stjepana Kosače organizirala mostarska Glavna podružnica, HKD Napredak. Predavačici je kognitivna neuroznanost temelj proučavanja pa je i predavanje bilo usmjereno na negativni utjecaj socijalne izolacije na mentalno zdravlje, odnosno o promjenama na neurobiološkoj razini.

„Bez mentalnog zdravlja nema ni cjelokupnoga zdravlja. Često ga zanemarimo i imamo tendenciju fokusirati se na fizičko, odnosno tjelesno zdravlje“ – kazala je psihologinja Stojić tijekom predavanja. Ona kaže kako bez mentalnog blagostanja ne možemo imati optimalno funkcioniranje.

Pandemijsko zaključavanje sigurno će ostaviti trag posebice na djecu koja su zaključana za druženja s vršnjacima koja su njima važna ili na starije osobe koje možda posljednje dane života provode usamljeni u staračkim domovima.

Nakon izlaganja sudionici javnog predavanja postavljali su pitanja, a kroz raspravu moglo se i čuti da bi bilo dobro da se u brojnim stožerima kao i u javnosti trebaju nakon godinu dana pandemije biti zastupljeni i više se čuti stručna mišljenja psihologa. Jer u vremenu pandemije koronavirusom, djeca i mladi posebno su pogođeni novim uvjetima življenja.

Prije početka, pozdravne riječi uputio je **Miroslav Landeka**, dopredsjednik HKD Napredak koji je kazao kako je HKD Napredak inicirao ovo predavanje upravo zbog aktualnosti teme, te da će kroz svoje aktivnosti održati još tribina na ovu i slične teme. Voditeljica javnog predavanja bila je **Željka Obradović**, članica Uprave HKD Napredak, glavna podružnica Mostar.

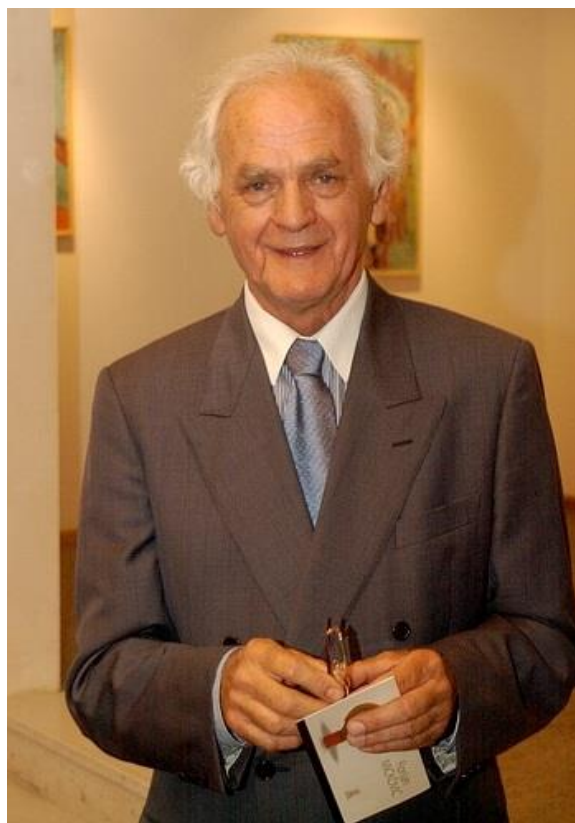
Javno predavanje izazvalo je pozornost javnosti i posjetitelja

Sućut povodom smrti velikog kipara Florijana Mičkovića

Povodom smrti velikog kipara **Florijana Mičkovića**, 19. veljače 2021. Godine, Hrvatsko kulturno društvo Napredak, Glavna podružnica Mostara izražava iskrenu sućut.

Akademski kipar **Florijan Mičković** zadužio je hrvatsku i bosanskohercegovačku umjetnost, a svojim neizmjernim talentom, neumornim stvaralaštvom, kreativnim potencijalom i veličanstvenim skulpturama spojio je moderno i tradicionalno.

Njegov odlazak veliki je gubitak za naš Mostar, ali njegove skulpture i ambijenti realizirani u javnim prostorima ostavljeni su nam u trajno nasljeđe kao podsjetnik na veličinu njegovog stvaralaštva, ali i želju koju je iskazivao kroz pedeset godina svoga umjetničkog rada da svima nama uljepša svakodnevni gradski život.

Akademski kipar Florijan Mičković ostavio je veliki pečat u Mostaru

Predsjednik Vlade HNŽ-e primio izaslanstvo SU HKD Napredak

Dr. sc. **Nevenko Herceg**, predsjednik Vlade Hercegovačko-neretvanske županije primio je u utorak 23. veljače 2021. godine **dr. sc. Nikolu Čiču i Miroslava Landeku**, predsjednika i dopredsjednika Središnje uprave Hrvatskog kulturnog društva Napredak.

Predsjednik Čiča upoznao je predsjednika Hercega s aktivnostima i djelovanjem, kao i vizijama koje Napredak ima u skoroj budućnosti, ali i na dugoročnom planu.

„Napredak je bio i ostao temeljna nacionalna institucija kulture hrvatskoga naroda i njegova uloga je nemjerljiva. Pokazatelj našeg rada je prisutnost Napretka u svim važnijim događanjima na kulturnom, obrazovnom i drugim područjima kako na području Grada Mostara i Hercegovačko-neretvanske županije tako i cijele BiH, i da danas nema značajnije manifestacije u mjestu gdje postoji Napredak, a da mi nismo dijelom iste“, kazao je **predsjednik Čiča**.

Dopredsjednik Miroslav Landeka, predsjednik Nikola Čiča i premijer Nevenko Herceg

Dopredsjednik **Miroslav Landeka** je zahvalio predsjedniku Hercegu za potporu Glavnoj podružnici HKD Napredak u Mostaru u realiziranju njihovih brojnih aktivnosti i kulturnih sadržaja posebice za potporu manifestacije „**Napretkov tjedan kulture 2020.**“

Predsjednik Vlade dr. Herceg izrazio je zadovoljstvo djelovanjem HKD Napredak, ističući dobru suradnju s predstavnicima HKD Napredak, Glavna podružnica Mostar.

„HKD Napredak jedno je od onih nacionalnih kulturnih društva kojega je Vlada Hercegovačko-neretvanske županije prepoznala kao istinskog promotora kulture i očuvanja kulturne baštine. Kao rezultat rečenog, Vlada Hercegovačko-neretvanske županije kontinuirano daje potporu organiziranju Napretkovih kulturnih sadržaja, kao i svim bitnim kulturnim zbivanjima u Gradu Mostaru i Županiji“, zaključio je predsjednik dr. **Herceg**.

Predsjednik dr. Čiča zahvalio je predsjedniku dr. Hercegu na srdačnom prijemu, na kojemu je iskazana obostrana spremnost za daljnjom suradnjom.

Započeo Napretkov tečaj copywritinga

Novi ciklus tečaja pisanja tekstova iz područja Copywritinga, u organizaciji HKD Napredak, Glavne podružnice Mostar, započeo je u ponedjeljak, 1. ožujka 2021., u prostorijama čitaonice Narodne knjižnice HNŽ-a u Hrvatskom domu herceg Stjepan Kosače u Mostaru.

Kroz osam susreta polaznici tečaja upoznat će se s osnovama pisanja raznih tekstova po određenim formulama za pisanje i ostalim tehnikama pisanja tekstova iz područja copywritinga.

Tijekom prvog susreta, **polaznici Napretkovog besplatnog tečaja**, upoznali su se s definicijom copywritinga, njegovim nastankom te prvim svjetskim copywriterima, tj. piscima prodajnih tekstova.

Uz teorijski dio, polaznici su uspješno završili i praktični dio koji se sastojao od dvije vježbe pisanja sadržaja te su se upoznali s formulom za pisanje ACCA i njenom primjenom pri kreiranju objava za društvene medije.

Idući susret zakazan je za četvrtak, 4. ožujka, u istom terminu i na istom mjestu, a na red dolazi formula za pisanje AIDA i njena primjena u kreiranju sadržaja u različitoj formi, primjerice, službenog e-maila, newslettera, PR teksta, itd.

Voditelj tečaja pisanja tekstova iz područja copywritinga, a u svrhu promoviranja kulturnih aktivnosti, događanja i projekata je **Marko Suton**, član HKD Napredak Glavne podružnice Mostar, diplomirani novinar i profesionalni SEO copywriter, voditelj odjela digitalnog marketinga tvrtke IT Odjel iz Mostara.

Predavač Marko Suton s polaznicima tečaja na prvom susretu u HD HSK

**HKD Napredak, Glavna podružnica Mostar organizirala je
Javno predavanje „Izazovi modernog hrvatskog jezika“**

Profesorica hrvatskog jezika i književnosti u Gimnaziji Mostar Renata Jukanović, gostujući u četvrtak 11. ožujka 2021. u Mostaru na javnom predavanju "Izazovi modernog hrvatskog jezika", kazala je kako se anglizmi velikom brzinom uvlače u hrvatski jezik i poručila kako bi, uz zajednički trud, mlade trebalo potaknuti na očuvanje ljepote i njegovanje bogatstva vlastitog jezika.

- Hrvatski jezik je uvijek posuđivao iz drugih jezika zbog toga što su se u drugim jezicima nalazila gotova rješenja, poput riječi kip, moda, politika i slično, a katkada su posuđenice potrebne hrvatskom jeziku jer se značenjem ne podudaraju s njima najbližim leksemima, poput riječi razgovor - intervju, početak - start i slično - kazala je profesorica Jukanović

tijekom predavanja koje je HKD Napredak Glavna podružnica Mostar organizirao u sklopu obilježavanja Mjeseca hrvatskog jezika.

Prof. Renata Jukanović, Gimnazija Mostar

Jukanović je istaknula da iako ima koristi od stranih riječi, istovremeno postoji i opasnost od gubitka izvornih hrvatskih riječi.

- Anglizmi se velikom brzinom uvlače u hrvatski jezik, mogli bismo reći da prodiru u sva područja našega života. Prisutni su u razgovornom jeziku, u školi, na fakultetu, poslu, pa i u medijima, na televiziji te osobito na društvenim mrežama. Veliki broj ih je potpuno usvojen u skladu s pravilima našega jezika, primjerice riječi tenis, klub, dres, boks, sendvič, vikend - naglasila je profesorica.

Svojevrsan problem, po njezinim riječima, predstavljaju riječi koje "koristimo u jednakom obliku u kojem ih nalazimo u izvornome jeziku dodajući im hrvatski nastavak, npr. downloadati, shoppingirati, linkati". Tako, mladi idu na partije, voze bajk, u dobrom su brendu, često četaju, šalju e-mailove i konektuju se na online platformu.

Pohvalila je pritom sve na tolikoj domišljatosti u govoru, kazavši kako je lijepo poznavati puno jezika, ali da se ne bi smio narušavati svoj materinski.

- Trebamo osvijestiti činjenicu da nam nisu uvijek potrebne strane riječi jer već imamo primjerene hrvatske riječi. Kroz kreativne radionice, sekcije, vježbe govora i pisanja, čitanja književnih djela na hrvatskome jeziku, dakle uz zajednički trud, mlade možemo potaknuti na očuvanje ljepote i njegovanje bogatstva vlastitoga jezika - poručila je Jukanović.

Upitala se zašto reći displej kad može zaslon, „lokdaun“ kad može potpuno zatvaranje ili obustava.

- Pandemija je velepošast, respirator dišnik ili disajnik, samoizolacija je samoosama. Ovo su neke od predloženih riječi koje bi mogle ući u jezični standard - kazala je na kraju predavanja profesorica Jukanović.

Miroslav Landeka, dopredsjednik HKD Napredak

Plakat Javno predavanje

Na početku predavanja prisutne je u ime organizatora pozdravio dopredsjednik HKD Napredak **Miroslav Landeka**, koji je kazao kako HKD Napredak tradicionalno obilježava Dane hrvatskog jezika, koji se u Hrvatskoj slave od 11. do 17. ožujka, s ciljem ukazivanja na očuvanje materinskog jezika, svih njegovih narječja i dijalekata, te upoznavanje javnosti s bogatom hrvatskom jezičnom baštinom i poviješću.

Detalj s javnog predavanja u Hrvatskom domu HSK

Landeka je pritom najavio i "**Napretkov tjedan kulture**" koji će se u Mostaru održavati od 22. do 27. ožujka s bogatim sadržajem. Ljubitelji umjetnosti imat će priliku u tjedan dana uživati u koncertima, izložbama i promocijama knjiga.

Iz HKD Napredak podsjećaju kako su Dani hrvatskog jezika kao kulturna manifestacija utemeljeni odlukom Hrvatskog sabora 1997. godine u spomen na Deklaraciju o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika, koja je objavljena 17. ožujka 1967. godine.

"Deklaracija je tada označavala borbu za samostalnost hrvatskoga jezika i svijest o bogatoj i osebujnoj kulturnoj baštini, o potrebi i pravu da hrvatski jezik nazivamo svojim imenom", ističu iz HKD Napredak.

Napretkov tjedan kulture otvara trio 'Senso' s najljepšim notama klasične glazbe

MOSTAR, 21. ožujka 2021. - **Napretkov tjedan kulture 2021.**, manifestacija koju već drugu godinu za redom organizira Hrvatsko kulturno društvo (HKD) Napredak Glavne podružnice Mostar, ove godine će se održati od 22. do 27. ožujka, a prema najavama organizatora, zbog pandemije koronavirusa glazbeni dio manifestacije vjerojatno će biti upriličen online putem facebook stranice Hrvatskog doma hercega Stjepana Kosače i HKD Napredak.

Manifestacija će biti otvorena u ponedjeljak, 22. ožujka u Hrvatskom domu hercega Stjepana Kosače u 19 sati kada će premijerno nastupiti Napretkov trio "Senso" s najljepšim notama klasične glazbe, glazbe koja oplemenjuje, obogaćuje i odgaja.

TRIO SENSO

Trio "Senso" čine Monija Jarak Mikulić (mezzosopran) Marijana Pavlović (glasovir) i Jelena Marković-Miličević (violončelo).

Napretkov trio Senso Monija Jarak Mikulić, Marijana Pavlović i Jelena Marković Miličević

Što se tiče glazbenog dijela manifestacije, u četvrtak, 25. ožujka u Hrvatskom domu hercega Stjepana Kosače će u 19 sati premijeran nastup imati jazz kvartet "Birdland" - HKD Napredak Glavna podružnica Ljubuški. Kvartet čine Ivana Zrimšek Šaravanja, Mario Brkić, Marko Jakovljević i Josip Bošnjak - sastav koji je počeo svirati u vrijeme pandemije 2020. u prostorijama Glazbene škole u Ljubuškom.

Jazz kvartet Birdland

- Drago nam je da ostvarujemo suradnju s HKD Napredak Ljubuški koji će se predstaviti s jazz kvartetom Birdland. Smatram da bi grad poput Mostara trebao više njegovati jazz glazbu, koja nudi jedan poseban izražaj i kvalitetu kroz zajedničko muziciranje i dosta prisutno improviziranje umjetnika. Nadamo se da će možda ovaj koncert potaknuti interes za ovaj neiscrpan i iznimno bogat i širok glazbeni pravac, osobito kod mlađe populacije - izjavila je za Fenu uoči početka manifestacije **Monija Jarak Mikulić**, članica Uprave HKD Napredak Glavna podružnica Mostar i dopredsjednica Organizacijskog odbora manifestacije. Također je najavila i Napretkov "Korizmeni koncert" koji je na programu u petak, 26. ožujka u Katedrali Marije Majke Crkve u 18.30 sati. Uz Jarak Mikulić, na koncertu će nastupiti Katja Krolo-Šarac (orgulje) i Marijo Bevanda (bariton).

Prof. Monija Jarak Mikulić, dopredsjednica OO NTK 2021.

- Želimo publici u ovom korizmenom vremenu dati jednu notu duhovnosti. Ovaj koncert je kao jedna meditacija i molitva. Kroz cijeli koncert možemo čuti melodije koje podsjećaju na patnju, na muku. Kroz Pergolesijevu ariju Quae moerebat (Bol Bolova) čujemo tekst "Bol bolova sve to ljući, blaga Mati gledajući, muke slavnog Sina svog". Međutim kroz harmoniju ove skladbe navire nada, upravo ona nada koja nam je svima potrebna u ovo korizmenom vrijeme kao i ovo teško vrijeme pandemije - ustvrdila je Jarak Mikulić.

Na programu ovogodišnjeg Napretkovog tjedna kulture je i izložba stećaka te predstavljanje knjige. Izložba pod nazivom "**Stećci - svjetska baština UNESCO-a**" bit će otvorena u srijedu, 24. ožujka u Kosači u 19 sati. Riječ je o pokretnoj izložbi na kojoj će biti predstavljene umjetničke fotografije stećaka s lokaliteta pod zaštitom UNESCO-a na području Bosne i Hercegovine i Hrvatske.

Zadnji dan manifestacije na programu je predstavljanje knjige "Busovačo, lijepa si k'o ruža, narodni plesovi/igre, pjesme, nošnja i običaji Hrvata Busovače", autora Ivana Križanovića.

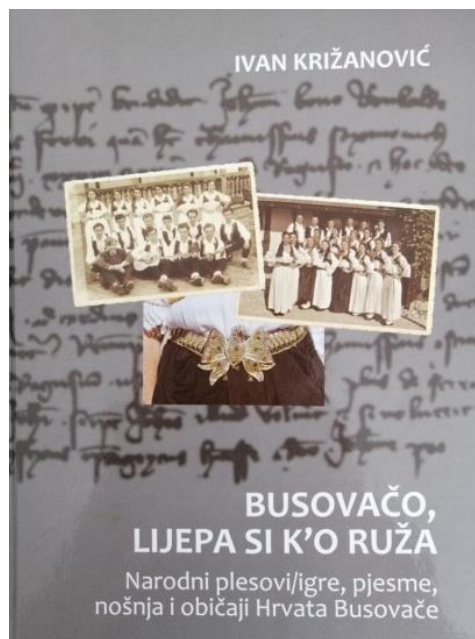
Dopredsjednik HKD Napredak Glavne podružnice Mostar i predsjednik Organizacijskog odbora predstojeće manifestacije **Miroslav Landeka** u razgovoru za Fenu je podsjetio kako je Napredak prošle godine proslavio 30 godina od obnove rada HKD Napredak te da je u cilju promocije i doprinosa obilježavanju te obljetnice HKD Napredak Glavne podružnice Mostar organizirao kulturnu manifestaciju "Napretkov tjedan kulture 2020".

- Na svečanosti otvaranja izrazio sam nadu kako će "Napretkov tjedan kulture" postati tradicionalna manifestacija, na razini cijelog Napretka. I upravo se to dogodilo jer Središnja uprava HKD Napredak jednoglasno donijela odluku te uvrstila i proglasila NTK

kao kulturnu manifestaciju od značaja HKD Napredak. Kako zbog kvalitete i razine kulturnih sadržaja koje organizira tako i zbog značaja HKD Napredak Glavne podružnice Mostar za cijelo Društvo - kazao je Landeka.

Miroslav Landeka, predsjednik OO NTK 2021.

Naslovnica knjige

Naglasio je kako su ove godine također zadržali ili čak podigli razinu kvaliteta raznovrsnosti kulturnih sadržaja te da su vodili računa da ostvaruje i promoviraju suradnju sa svojim podružnicama, napose, s onima iz središnje Bosne.

- Nadam se da ćemo unatoč problemima u kojima se nalazi cijeli svijet uspjeti i ove godine organizirati sve događaje koje smo zacrtali u našem programu rada za 2021. godinu. Raduje i ohrabruje nas činjenica da su programi koje smo do sada priredili bili i posjećeni kako od naših članova, posebice mladih tako i javnosti, te predstavnika tri nacionalna društava, koji zajedno s Napretkom imaju važnost kako u promociji tako i u očuvanju nacionalne kulture - istaknuo je Landeka.

Zahvalio je svima koji su pomogli u održavanju Napretkovog tjedna kulture, posebice Vladi HNŽ-a, Središnjoj upravi HKD Napredak, Gradu Mostaru i Hrvatskog domu hercega Stjepana Kosače.

Najljepšim notama klasične glazbe Trio 'Senso' otvorio Napretkov tjedan kulture

Koncertom klasične glazbe i svojim premijernim nastupom Napretkov trio "Senso" otvorio je u ponedjeljak 22. ožujka Napretkov tjedan kulture 2021. u Hrvatskom domu "Herceg Stjepan Kosača" u Mostaru.

Koncert je održan bez publike, odnosno online i TV prijenosa zbog epidemiološke situacije s pandemijom koronavirusa.

- Ove godine pjevali smo pred praznom Galerijom kraljice Katarine i ta sinergija s publikom je uvelike nedostajala . Nadam se da smo u ovom teškom vremenu preko online linije i preko TV uspjeli barem dio tog glazbenog užitka im pružiti – kazala je članica trija "Senso" mezzosopranistica i dopredsjednica Organizacijskog odbora manifestacije Monija Jarak Mikulić.

Monija Jarak Mikulić, članica Uprave HKD Napredak Glavna podružnica Mostar

Na večerašnjem koncertu imali smo priliku čuti najljepše note klasične glazbe koja oplemenjuje, obogaćuje i odgaja. Na programu su bile napolitanske solo pjesme kao i arija "Habanera" iz opere "Carmen". Koncert je završen izvedbom "Neka cijeli ova svijet još sja u suncu i neka se raduje" iz mjuzikla "Jalta, Jalta". Aranžmane za koncert napisao je don Dragan Filipović.

Inače, Napretkov trio "Senso" čine Monija Jarak Mikulić (mezzosopran), Marijana Pavlović (glasovir) i Jelena Marković-Milićević (violončelo). Napretkov tjedan kulture, manifestacija koju veće drugu godinu za redom organizira Hrvatsko kulturno društvo (HKD) Napredak Glavne podružnice Mostar, ove godine se održava od 22. do 27. ožujka.

- Ove godine smo zadržali ili čak podigli razinu kvaliteta i raznovrsnosti kulturnih sadržaj - kazao je u izjavi novinarima dopredsjednik HKD-a Napredak Glavne podružnice Mostar i predsjednik Organizacijskog odbora spomenute manifestacije Miroslav Landeka.

Miroslav Landeka, predsjednik Organizacijskog odbora NTK

Govoreći o program manifestacije Landeka je najavio koncert jazz kvarteta "Birdland" - HKD Napredak Glavna podružnica Ljubuški, koji će se održati 25. ožujka u Kosači u 19 sati.

Jelena, Mirjana, Monija, Rosanda i Marijana TL nakon koncerta

Napretkov trio Senso premijerni nastup na NTK

Također, najavio je i Napretkov "Korizmeni koncert" koji je na programu u petak, 26. ožujka u katedrali Marije Majke Crkve u 18.30 sati.

Na programu ovogodišnjeg Napretkovog tjedna kulture je i izložba stećaka te predstavljanje knjige. Izložba pod nazivom "Stećci - svjetska baština UNESCO-a" bit će otvorena u srijedu, 24. ožujka u Kosači u 19 sati. Riječ je o pokretnoj izložbi na kojoj će biti predstavljene umjetničke fotografije stećaka s lokaliteta pod zaštitom UNESCO-a na području Bosne i Hercegovine i Hrvatske.

Miroslav Landeka i Trio Senso

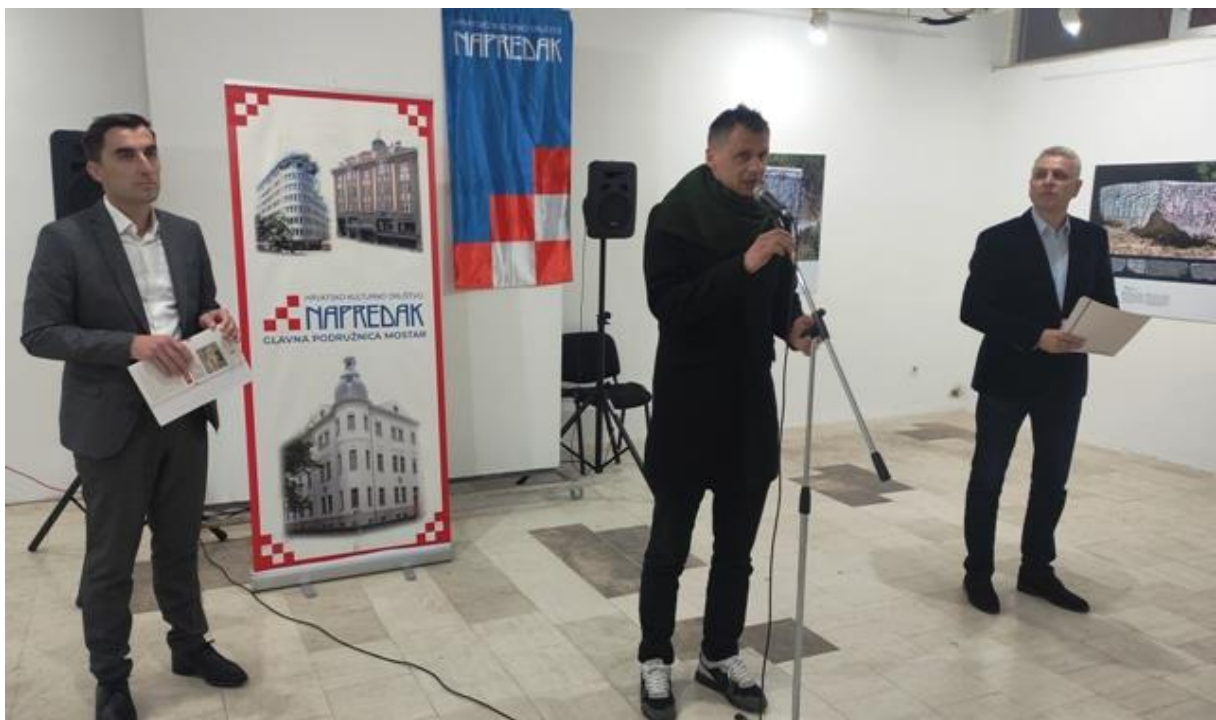
Zadnji dan manifestacije na programu je predstavljanje knjige "Busovačo, lijepa si k'o ruža, narodni plesovi/igre, pjesme, nošnja i običaji Hrvata Busovače", autora Ivana Križanovića.

Jelena, Monija i Marijana, Napretkov trio Senso

U okviru Napretkovog tjedna kulture otvorena izložba 'Stećci - svjetska baština UNESCO-a'

MOSTAR, 24. ožujka 2021. - U sklopu Napretkovog tjedna kulture u srijedu navečer u Hrvatskom domu "Herceg Stjepan Kosača" u Mostaru upriličena je izložba pod nazivom "**Stećci- svjetska baština UNESCO-a**", u organizaciji HKD-a Napredak, Glavna podružnica Mostar.

Ante Vujnović, Dalibor Nikolić i Miroslav Landeka na otvorenju izložbe

Riječ je o pokretnoj izložbi na kojoj su predstavljene umjetničke fotografije stećaka s lokaliteta pod zaštitom UNESCO-a na području Bosne i Hercegovine i Hrvatske. Sve fotografije su upotpunjene detaljnim tekstualnim objašnjenjima, na hrvatskom i engleskom jeziku, uključujući opis područja na kojem je stećak fotografiran te pojedinosti o samom spomeniku.

Povjesničar i arheolog **Ante Vujnović**, član HKD Napredak, Glavna podružnica Mostar kazao je kako je glavni cilj ove izložbe predstavljanje građanima Mostara, BiH te Hrvatske ali i svima koji cijene ovo veoma vrijedno kulturno bogatstvo koje je prepoznato i od strane UNESCO-a.

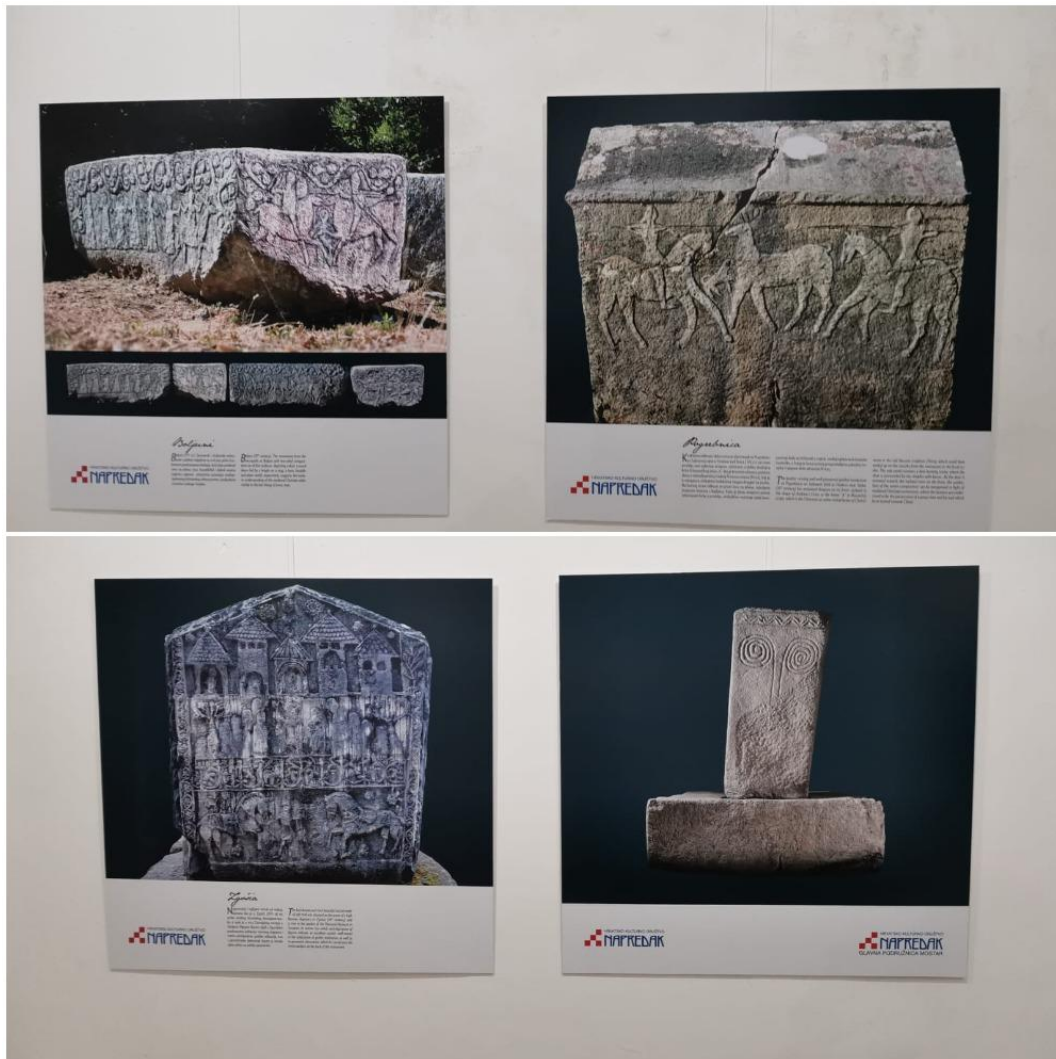

Ante Vujnović, povjesničar i arheolog, član HKD Napredak Glavna podružnica Mostar

Podsjetio je kako su srednjovjekovni nadgrobni spomenici ili stećci u srpnju 2016. godine upisani na UNESCO-vu listu zaštićene svjetske baštine s ukupno 28 nekropola iz 4 države, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Crne Gore i Srbije.

Na osnovu raspoloživih podataka može se tvrditi da se pojavljuju od druge polovice 12. stoljeća do dolaska Turaka i islama na naše prostore krajem 15. i početkom 16. stoljeća, kazao je Vujnović. Od 70.000 evidentiranih stećaka na 3300 lokaliteta, u Bosni i Hercegovini nalazi se oko 60.000, u Hrvatskoj 4.400, u Crnoj Gori oko 3.500 i u Srbiji oko 4.100, istaknuo je Vujnović naglasivši kako su sigurni da ovo nisu konačne brojke, te da bi svakako trebalo raditi cjelovitu revidenciju svake općine, svake poznate nekropole, te dodati ove koje su nanovo otkrivene.

Govoreći o motivima na stećcima Vujnović ističe kako se raspoznaju svjetovni, religiozni simboli i ostali ornamenti koji se međusobno prepliću i upotpunjuju.

- Općenito uzevši, ornamentika stećaka otkriva shvaćanja i osjećanja cijele jedne epohe, kako ljudi koji su sudjelovali u njihovoj izradi tako i pokojnika koji su tu našli svoja zadnja odredišta, po čijoj su želji, kako kažu pojedini natpisi, stećci i klesani - istaknuo je Vujnović. Predstavljajući stećke kao naše naslijeđe iz minulih stoljeća, Vujnović ističe kako se nastoji podizati svijest o važnosti njegova očuvanja budućim generacijama.

Osvrnulo se i na vremena kada su se u BiH uništavali stećci pod izlikom gospodarskog i civilizacijskog napretka te istaknuo kako je tako ponašanje nedopustivo i neprihvatljivo.

Inače, fotografije stećaka bile su tema Kalendara Hrvatskog kulturnog društva "Napredak" za 2019. godinu.

Dopredsjednik HKD-a Napredak i predsjednik Organizacijskog odbora NTK-e **Miroslav Landeka** kazao je kako su i prošle godine trebali napraviti izložbu ali da zbog pandemije to nije bilo moguće te su napravili virtualnu izložbu.

- Ove godine usprkos pandemiji koronavirusa odlučili smo se za klasičnu izložbu - kazao je Landeka te poručio kako svi koji žele pogledati i virtualnu izložbu mogu to učiniti na sljedećoj poveznici: VIDEO

Miroslav Landeka, dopredsjednik HKD Napredak

Po njegovim riječima, ovaj projekt afirmira internacionalnu i prekograničnu suradnju, kulturnu povezanost, promovira zajedničku kulturnu baštinu te ima za cilj osnažiti i potaknuti daljnju zajedničku suradnju i kao takav dobio je i potporu Ministarstva kulture i sporta Federacije Bosne i Hercegovine.

- Biti na popisu UNESCO-a svjetske kulturne baštine je od velike važnosti, što treba stalno isticati i osvještivati pogotovo mlade generacije. Mlade treba kontinuirano educirati o baštini, potrebi da se baštinu čuva i poznaje, kako bi svoje znanje mogli prenijeti i sljedećim generacijama - istaknuo je Landeka i zahvalio Federalnom ministarstvu kulture, koje je dijelom financiralo ovaj projekt stećaka, te Gradu Mostaru i Vladi HNŽ-a.

Tijekom otvaranja, sve prisutne je pozdravio i magistar kiparstva i voditelj Galerije kraljice Katarine Kosače **Dalibor Nikolić**, član HKDNapredak, Glavna podružnica Mostar, koji je govorio o značaju izložbe "Stećci- svjetska baština UNESCO-a. Izložba u Kosači ostaje otvorena tjedan dana, prenosi Fena. Podsjećamo kako su BiH, Crna Gora, Hrvatska i Srbija 2009. godine nominirale stećke kao zajedničko naslijeđe za upis na UNESCO-ov popis svjetske baštine. Odbor UNESCO-a je prihvatio 15. srpnja 2016. godine uvrštavanje stećaka na popis zaštićene svjetske baštine. Na popisu nazvanoj Stećci, srednjovjekovni nadgrobni spomenici, nalazi se 30 nekropola, od kojih su 22 u BiH, po tri na području Srbije i Crne Gore te dvije u Hrvatskoj.

Napretkov korizmeni koncert u mostarskoj katedrali obogatio korizmu

Napretkov korizmeni koncert, koji je sastavni dio Napretkovog tjedna kulture 2021., održao se u petak 26. ožujka. 2021. godine u Katedrali Mariji Majke Crkve u Mostaru.

Zbog obveze poštivanja epidemioloških mjera koje su na snazi u svrhu borbe protiv pandemije korona virusa, organizatori, HKD Napredak, Glavna podružnica Mostar, morali su ograničiti dozvoljen broj posjetitelja tako da su, nažalost, mnogi ostali uskraćeni za lijepi glazbeni događaj.

Monija Jarak Mikulić, mezzosopran, Katja Krolo-Šarac, orgulje i Marijo Bevanda, bariton priuštili su prisutnim posjetiteljima vrhunski glazbeni spektakl posvećen sakralnim skladbama i izvedbama djela Bacha, Vučića, Stradella, Kuntarića i mnogih drugih skladatelja. Mostarskom Katedralom odzvanjale su božanstvene orgulje i uzvišeni glasovi koji su otpjevali stihove Ave Marije; Pieta, Signore; Quae moerebat; O daj mi snage Bože moj; Ave verum corpus; Gott, sei mir gnädig.

Monija Jarak Mikulić, mezzosopran

Marijo Bevanda, bariton

Posjetitelji Napretkovog korizmenog koncerta soliste su nagradili dugotrajnim i gromoglasnim pljeskom koji je iskazao poštovanje i zahvalu za izvedbe koje su svojim glasovima iznijeli mezzosopranistica **Monija Jarak Mikulić** i bariton **Marijo Bevanda**, uz glazbenu pratnju **Katje Krolo-Šarac**.

Korizma je za sve kršćane posebno vrijeme, vrijeme kada se svatko od vjernika priprema da dostojno, spokojno i čistoga srca dočeka najveći kršćanski blagdan – Uskrs. Vrijeme je to posta i obraćenja, vrijeme kada tražimo sebe, tražimo bližnje, tražimo spas. Vjernici se kroz vrijeme korizme pripremaju na razne načine, a jedan od njih su i korizmeni koncerti. Zato je HKD Napredak, Glavna podružnica Mostar u okviru Napretkovog tjedna kulture u Katedrali Mariji Majke Crkve upriličio Napretkov korizmeni koncert - kazao je dopredsjednik HKD Napredak **Miroslav Landeka** i predsjednik organizacijskog odbora NTK-a te zahvalio izvođačima što su nam obogatili korizmu. Uputio je riječi zahvale mjesnom biskupu Petru, don Luki, svim svećenicima te časnim sestrama za doprinos održanje ovog Napretkovog korizmenog koncerta kao i Vladi HNŽ-a, Gradu Mostaru i Središnjoj upravi HKD Napredak.

Katja Krolo Šarac, Marijo Bevanda, Monija Jarak Mikulić i Miroslav Landeka

Publika je u mostarskoj katedrali uživala u koncertu

Promocijom knjige „Busovačo, lijepa si k’o ruža“ završen Napretkov tjedan kulture

Busovačo, lijepa si k’o ruža, narodni plesovi/igre, pjesme, nošnja i običaji Hrvata Busovače”, knjiga autora **Ivana Križanovića**, predstavljena je u subotu, 27. ožujka 2021. Godinne u Hrvatskom domu hercega Stjepana Kosača u okviru Napretkovog tjedna kulture.

U ovoj knjizi, čiji je nakladnik HKD Napredak Busovača, oslikana je i prikazana tradicija Busovače, mjesta u središnjoj Bosni koji baštini veliko tradicijsko bogatstvo Bosne i njenih ljudi. Ova knjiga je ujedno jedan od najvažnijih istraživačkih radova Srednjobosanskog kraja gdje su Hrvati ostavili veliki kulturološki trag čuvajući svoje i prihvaćajući druge inovativnosti u izradi nošnje, za koje autor Križanović naglašava „prihvaćanjem gradske sarajevske nošnje“.

Autor Ivan Križanović i promotor Ivan Vrljić

Prikazujući temeljito nošnju, pjesmu i plesove ljudi busovačkog kraja, Križanović je govorio o vrijednostima materijala od kojeg se ona izrađivala te detaljno opisao kako se vrijedno čuvala, prala, tkala. U svojoj osobnoj kolekciji autor ima i nekoliko prsluka, posebno izvezenih, te filigranski pojas ežder.

„Ovaj vez nije nastao tek tako. Naše su ga žene, majke i bake u Busovači posebno izrađivale kod svojih kuća“, istaknuo je kako kao kolekcionar ima jedan od najljepših izvezenih prsluka.

Autor knjige Ivan Križanović pronalazio je inspiraciju u dugogodišnjem radu s folklornim sekcijama. Navodi da je izrada knjige trajala šest godina, ali i da su u samoj izradi knjige pomogle najstarije članice društva. Zanimljivo je da Ivan pripada četvrtoj generaciji osoba iz njegove obitelji koja se bavi prenošenjem i očuvanjem tradicijske kulture Hrvata Busovače i da je od malena u njegov život usađena ljubav prema svemu što je vezano za folklornu baštinu.

„Ljubav prema folkloru javila se veoma rano. Prvo sam naučio trokorak, inače osnovni korak u folkloru a zatim sam naučio pisati. U knjizi se govori o povijesnim činjenicama Busovače, kulturnom životu Busovače od početka 19. stoljeća, običajima koji su specifični za ovo malo mjesto, neizostavnoj tradicionalnoj nošnji i igrama po kojima je Busovača prepoznatljiva“, kazao je autor knjige **Ivan Križanović**.

Sudionici promocije imali su prigodu pogledati kako se tradicionalna nošnja žena i muškaraca u Busovači nosila kroz stoljeća. Pojasevi, unikatani način vezenja čipke, ali i izbor frizure mijenjao se kombinacijama seoske i gradske nošnje. Promocija je završena izvođenjem narodnih igara sudionika folklorne grupe, ali i izvođenjem tradicionalnih izvornih pjesama.

Promotor i tajnik HKD Napredak Glavna podružnica Mostar prof. **Ivan Vrljić** kazao je kako je ova knjiga koja je stvarana šest godina sve samo ne gubljenje vremena i zaborav sjećanja.

" Shvatio je to i sam autor Ivan Križanović te pripremio vrijedno i korisno štivo za sljedeće generacije ljubitelje folklor, plesa i starih običaja Hrvata Busovače. Naglasio je kako je autor monografskim prikazom kulturne reminiscencije utirao put sljedećim generacijama izgrađenim kako sam kaže u predgovoru knjige na prenošenju tradicijske kulture Hrvata Busovače na svaki djelić svakodnevnog života.

-Jedna mikro sredina poput Busovače stekla je povijesno - kulturološku reputaciju zahvaljujući upravo entuzijazmu Ivana Križanovića. Mi Hercegovci znamo se pohvaliti činjenicom da tradicijsku baštinu prenosimo s koljena na koljeno. Već godinama zamire ganga, bećarac i plesovi vezani za hercegovački kraj. Ivan Križanović je učinio ono što svaki smioni kreativac ustvari treba. Prikupiti iscrpnu građu običaja i ostaviti je generacijama drugih spremnih tu istu građu prenijet drugima na znanje - istaknuo je Vrljić.

Predstavnici HKD Glavna podružnica Mostar, HKD Napredak Ljubuški, HKD Napredak Busovača i promotori

Predsjednik Hrvatskog kulturnog društva Napredak Busovača i dopredsjednik HKD Napredak Središnje uprave **Josip Križanović** kazao je kako mu je čast u ime Središnje uprave sudjelovati sinoć na Napretkovom korizmenom koncertu i danas na zatvaranju **Napretkovog tjedna kulture**. Naglasio je činjenicu kako je Napretkov tjedan kulture najmlađa kulturna manifestacija od interesa za HKD Napredak, ali da je HKD Glavna podružnica Mostar opravdala svojim radom i sadržajima činjenicu da je proglašena samo nakon jedne godine manifestacijom od interesa za HKD Napredak.

- Napretkova glavna podružnica u Mostar svijetla je točka u velikoj Naprekovoj obitelji-istaknuo je dopredsjednik Križanović i na kraju istaknuo važnost kulturnog i svakog drugog povezivanja središnje Bosne i Mostara.

Miroslav Landeke, dopredsjednik HKD Napredak Glavna podružnica Mostar i predsjednik Organizacijskog odbora NTK, zahvalio je svim sudionicima Napretkovog tjedna kulture što su kroz koncerte, izložbe i promocije i u ovom vremenu pandemije i socijalne izoliranosti obogatili kulturni život u Gradu na Neretvi i posvjedočili kako se unatoč teškim uvjetima može raditi i stvarati. Zahvalio je Gradu Mostaru, Vladi HNŽ, Središnjoj upravi HKD Napredak, kao i Hrvatskom domu hercega Stjepana Kosača, na potpori da se uspješno održi i ovaj Napretkov tjedan kulture te napose medijima koji su pratili kulturna događanja koja su bila na programu i time široj javnosti prenijeli dio onoga što se događalo na kulturnim događanjima koje je priredio Napredak i njegove članice i članovi.

Napretkovci na kavi ispred Hrvatskog doma hercega Stjepana Kosače nakon promocije

Svečanom dodjelom certifikata završen drugi ciklus Napretkovog besplatnog tečaja copywritinga

Drugi ciklus tečaja copywritinga, u organizaciji **HKD Napredak, Glavne podružnice Mostar** i pod vodstvom **Marka Sutona**, profesionalnog SEO copywritera i diplomiranog novinara, završio je u ponedjeljak, 29.3.2021. svečanom dodjelom certifikata polaznicima koji su uspješno savladali sve postavljene zadatke iz područja copywritinga.

Kroz osam susreta polaznici tečaja upoznali su se s osnovama pisanja raznih tekstova po određenim formulama za pisanje i ostalim tehnikama pisanja tekstova iz područja copywritinga.

Od prvotno prijavljenih **petnaest polaznika**, uspješno je završilo njih **jedanaest**, koji su vrijedno i predano prošli kroz sve planirane vježbe te su na posljednjem, osmom susretu, predstavili svoje blog tekstove.

Blog tekst je bio kao svojevrsna kruna tečaja copywritinga, a polaznici su također naučili kako kreirati PR tekst, službeni email, newsletter, kako napisati kvalitetne objave za društvene mreže te kako osmisлити adekvatan naslov za svoj tekst.

O samom tečaju i predavaču Marku Sutonu svoje mišljenje podijelili su i polaznici, **Marija Ćeškić**, glavna urednica poslovnog portala Manager.ba te Danijel Vidović, dipl. politolog, ravnatelj Hrvatskog doma hercega Stjepana Kosača.

Marko Sutton i Marija Ćeškić

Marko Sutton i Danijel Vidović

Marija Češkić, glavna urednica poslovnog portala **Manager.ba**:

„Pisanje je moja velika ljubav, a i rođena sam s talentom za pisanje. Radim kao urednica jednog poslovnog portala kao i marketing aktivnosti za jednu kompaniju. Na tečaj sam se prijavila jer sam htjela saznati osnove copywritinga i content writinga, kao i vidjeti gdje se ja u svemu tome nalazim, budući da sam završila pravo pa sam u novinarstvu i marketingu 'samouka'.

Formule koje nas uče kako pravilno i efektno pisati prodajne tekstove, puno više prakse nego teorije, domaća zadaća te preporuka za literaturu, recept su za uspješan tečaj. Ono što me najviše dojmilo je to što mi je Marko Suton ukazao kako vrijedim i da 'imam žicu' za pisanje što mi je dalo nadu kako se u budućnosti mogu nastaviti baviti ovim poslom koji uistinu volim. Tople preporuke za ovaj tečaj! Nakon ovog tečaja vaša nijedna objava na društvenim mrežama, oglas za prodaju, blog ili novinarski članak neće biti isti.“

Danijel Vidović, dipl. politolog, ravnatelj Hrvatskog doma hercega Stjepana Kosača:

„Ovaj tečaj pod vodstvom Marka Sutona za mene predstavlja jedno vrlo pozitivno i u svakom pogledu obogaćujuće iskustvo. Za Markov pristup imam samo riječi pohvale, a njegova predavanja predstavljaju vrlo dobar i kvalitetan spoj teorije i prakse, s naglaskom na praktični rad što je po mom sudu i najveća vrijednost ovog tečaja. Predavanja su bila jako dobro pripremljena i nimalo suhoparna. Dapače sat vremena bi prošao dok kažeš "keks"...

Iako imam relativno bogato iskustvo u pisanju raznih tekstova moram istaknuti kako formule za pisanje koje nam je prezentirao Marko Suton predstavljaju jako koristan alat koji nam može pomoći kako bismo iz ciljanog teksta izvukli maksimum, bilo da se radi o službenom mailu, sponzorskom članku ili običnoj objavi na društvenim mrežama. Svima koji imaju prigodu ubuduće pohađati ovaj tečaj s moje strane snažna preporuka!“

Certifikati HKD Napredak iz područja Copywritinga

Dopredsjednik HKD Napredak **Miroslav Landeka** u ime organizatora HKD Napredak, Glavna podružnica Mostar, zahvalio je predavaču i svim polaznicima kao i vodstvu i djelatnicima Narodne knjižnice HNŽ-a i Hrvatskog doma hercega Stjepana Kosače koji su nesebično i domaćinski prepustili na korištenje svoje prostorije te na ovaj način omogućili da i ovaj, kao i ostali tečajevi u organizaciji HKD Napredak, Glavne podružnice Mostar budu besplatni kako za članove Napretka tako i za sve druge polaznike ovog i ostalih tečajeva koje su organizirali u protekle tri godine.

Zajednička fotografija nakon svečanosti dodjele certifikata u restoranu Pablos

Uručene zahvalnice za potporu u realiziranju Napretkovog tjedna kulture u Mostaru 2021.

Dopredsjednik HKD Napredak Glavna podružnica Mostar i dopredsjednik HKD Napredak **Miroslav Landeka** uručio je u subotu, 10. travnja 2021. na sjednici Središnje uprave HKD Napredak u Vitezu predsjednici Napretkove podružnice u Vitezu **Gordani Mišković** svoju knjigu **Stari most – s mjesta događaja** treće dopunjeno izdanje.

Dopredsjednik Napretka Landeka i predsjednica Napretka u Vitezu Gordana Mišković

Tom prigodom, predsjednik organizacijskog odbora Napretkova tjedna kulture i dopredsjednik HKD Napredak **Miroslav Landeka** uručio je i napretkov stećak zahvale Središnjoj upravi, predsjedniku HKD Napredak **Nikoli Čiči** te dopredsjedniku **Josipu Križanoviću** za potporu kulturnoj manifestaciji Napretkov tjedan kulture, a koja se ove godine održala drugi put po redu i koja je odlukom Središnje uprave proglašena manifestacijom od interesa za HKD Napredak.

Landeka i predsjednik Čiča

dopredsjednici Landeka i Križanović

Čestitka povodom Svjetskog dana umjetnosti

Svjetski dan umjetnosti koji obilježavamo danas međunarodna je proslava likovnih umjetnosti, koju je proglasila Međunarodna umjetnička udruga (IAA / AIAP), partnerica UNESCO-a, kako bi promicala svijest o kreativnim aktivnostima širom svijeta.

Nažalost i ove godine obilježava se znaku krize izazvane pandemijom virusa Covid 19, a što je sve umjetnike poseban izazov. Kultura ostaje trajna potreba čovjeka unatoč svim nedaćama jer u doba krize kultura je važnija nego ikad. Kada je čovjek zatvoren u svom domu putem interneta ima pristup glazbi, filmovima, knjigama, predstavama, to za njega predstavlja utjehe i nadu, čini ga psihički jačim i snaži njegov optimizam, osjećaja zajedništva i uključenost u društvo.

A **Hrvatsko kulturno društvo Napredak, Glavna podružnica** tijekom proteklih godinu dana svojim je brojnim kulturnim sadržajima, napose ***Napretkovim tjednom kulture*** nastojala dati i davat će svoj konkretan doprinos.

Za Svjetski dan umjetnosti odabran je 15. travnja, datum na koji se 1452. rodio veliki renesansni umjetnik Leonardo Da Vinci, a obilježava se od 2012. godine na inicijativu IAA - International Association of Art, nevladine organizacije koja je službeni partner UNESCO-a.

Rad Nebojše Dimovskog uvršten na međunarodnu izložbu 'Venice International Art Fair 2021.'

MOSTAR, 28. travnja 2021. Rad mostarskog i bosanskohercegovačkog akademskog slikara **Nebojše Dimovskog**, člana HKD Napredak, Glavne podružnica Mostar, uvršten je na međunarodnu izložbu "Venice International Art Fair 2021."

Na toj izložbi, čije je otvaranje zakazano za 10. svibnja 2021. godine, predstaviti će se umjetnici iz cijeloga svijeta. Riječ je o trinaestom izdanju venecijanskog sajma umjetnosti na kojemu će biti predstavljeni grupni i pojedinačni radovi iz oblasti slikarstva, kiparstva, fotografije, umjetničke instalacije te video i druge performance.

Nebojša Dimovski, član HKD Napredak u svom ateljeu u Mostaru

Na sajmu dolazi do izravnih ideja i kontakata između kolekcionara, umjetnika, fotografa i dizajnera, te drugih radnika u umjetnosti.

Na tom je sajmu svoje mjesto našla i slika Nebojše Dimovskog, koji je nedavno izlagao po prvi put u svome rodnom Mostaru, upravo u organizaciji HKD Napredak - Glavna Podružnica Mostar.

Dimovski je nakon školovanja u Bosni i Hercegovini zvanje akademskog slikara stekao u Rimu. Živio je i radio u Nizozemskoj, Italiji, Španjolskoj, a posljednju godinu radi i živi u Mostaru.

Promocija knjige **Ljubav i osveta u doba Hasanagice**

U petak 21. Svibnja 2021. s početkom u 18:30 sati u organizaciji **HKD Napredak Glavna podružnica Mostar** u maloj dvorani Hrvatskog doma hercega Stjepana Kosače bit će upriličeno predstavljanje knjige „**Ljubav i osveta u doba Hasanagice**“ autora **Ante Zirduma**.

Ovaj novi roman poznatoga bosansko-hercegovačkog književnika i napretkovca unosi novo shvaćanje Hasanagice i izvornog teksta koji je po mnogočemu biser svjetske književnosti na jedan sasvim nov i suvremen način.

O romanu će osim autora **Ante Zirduma** govoriti recenzenti knjige sarajevska književnica **Jasmina Hanjalić** te **Marinko Brkić** dok će programom moderirati mostarski pjesnik **Ivan Vrljić**.

HKD Napredak

Glavna podružnica Mostar

HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO
NAPREDAK
GLAVNA PODRUŽNICA MOSTAR

Organizira promociju knjige
Ante Zirduma

Ljubav i osveta u doba Hasanaginice

Sudjeluju:
Anto Zirdum- autor
Ivan Vrljić- moderator
Jasmina Hanjalić - recenzentica knjige
Marinko Brkić - recenzent

Mala dvorana
Hrvatskog doma hercega Stjepana Kosače
21. svibnja 2021. s početkom u 18:30 sati

Zirdumova 'Ljubav i osveta u doba Hasanaginice' predstavljena u Mostaru

MOSTAR, 21. svibnja 2021. – "Ljubav i osveta u doba Hasanaginice" novi je roman viteškog književnika **Ante Zirduma** u kome autor na osnovu svjetski poznatog književnog predloška razvija svoju priču o sudbinama likova u vrijeme mletačko-turskih ratova na ovim prostorima.

- Hasanaginica je meni poslužila kao ishodište za promišljanje ljubavnih situacija u doba Hasanaginice. Ja sam na osnovu te tužne balade razvio još tri-četiri ljubavne situacije, a sve su one povezane i vrte se oko glavne priče. Radi se o tipskim situacijama bračnog i ljubavnog života u ratnim okolnostima - kazao je Zirdum.

Radnja romana se događa u Dalmaciji, od Zaostroga do Ravnih kotara, ponajviše u Imotskoj krajini, Zadvarju i zabiokovskom kraju.

Autor motive radnje koja dovodi do tragičnih posljedica promišlja kroz suvremenu dioptriju. Neodlazak ljube svome ranjenom mužu u goru zbog bolesnog najmlađeg djeteta dodatno je stigmatiziran svekrvinim ogovaranjima i lošom naravi Hasanage, koji se svakako želi inatljivo muškarački osvetiti iz narodnih pjesma slavnom Vučenu Mandušiću.

Glavni lik u tom osvetničkom pohodu je fikcijski Hasanagin čehaja, vojni zamjenik, mladi poturica Emin, odnosno Ivan Batarilo, koji će u mletačkim morlačkim postrojbama dobiti čin Signor capitano s imenom Giovanni Batarelo.

Tijekom doušničke akcije praćenja hajdučkog serdara Mandušića, Ivan se zaljubljuje u harambašinu sestru Boranu istoga onoga dana kada je Hasanaginica ispustila dušu.

Na mostarskom predstavljanju knjige u organizaciji HKD Napredak Glavna podružnica Mostar, o knjizi su govorili sarajevska književnica **Jasmina Hanjalić** te **Marinko Brkić**, dok je programom moderirao mostarski pjesnik Ivan Vrljić. Promociju knjige glazbenim nastupom upotpunila je **Nika Zubac**, a u ime HKD Napredak Glavna podružnica Mostar pozdravne riječi uputio je dopredsjednik **Miroslav Landeka**.

- Zirdum je u svom novom romanu preuzeo u svoje ruke tumačenje te same situacije oko Hasanaginice i on u romanu staje još više na stranu te ženu. Pisac je stavio svoju priču u to doba, okrznuvši se o svjetski poznatu baladu, a zapravo je to priča o nagonu smrti i nagonu života, znači sukobu erosa i tanatosa. Kao i u ostalim svojim romanima Zirdum uvijek šalje antiratnu poruku - kazala je Hanjalić.

Po riječima recenzenta Marinka Brkića, iako on sam ne dolazi iz književnog milje, priča o Hasanaginici i roman "Ljubav i osveta u doba Hasanaginice" učinile su mu se kao dobar "kulturološki alata" za pozicioniranje turističke destinacije.

- Sam Goethe je rekao da bi dao sve svoje pjesme da može potpisati Hasanaginicu i time je zapravo počastio ne samo to književno djelo, već i sve ljude i cijeli taj dinarski kraj koji je u predromantičarsko vrijeme iznjedrilo jednu takvu umjetničku tvorevinu - istaknuo je Brkić.

Kao što je Hasanaginici poslužila Zirdum kao polazna točka za njegov roman, dodao je, tako Hasanaginica može biti ishodište kompletne turističke priče.

- Ako turistu ispričate priču o Hasanaginici on može poći na obilazak određenih točaka i toponima iz te priče. Ono što su za Veronu Romeo i Julija to bi za Hercegovinu mogla biti Hasanaginica - kazao je Brkić. Anto Zirdum rođen je 1956. godine u Poljarima, općina Derventa (župa Plehan). Bio je urednik više listova, knjiga i publikacija (kalendara i godišnjaka), piše prozu, dramu i poeziju, a "Ljubav i osveta u doba Hasanaginice" njegova je 22. knjiga. Živi u Vitezu, a radi u Travniku.

Napretkov član Goran Popović uspješno diplomirao na prestižnoj Akademiji dramskih umjetnosti u New Yorku

Mladi Mostarac **Goran Popović**, inače član HKD Napredak Glavna podružnica Mostar diplomirao je na Akademiji dramskih umjetnosti u New Yorku, što je obznanio objavom na svom Facebook profilu.

Kako napominje mostarski portal pogled.ba interesantno je kako su istu akademiju pohađali poznati glumci Kirk Douglas i Robert Redford kao i uostalom naš mladi Mostarac. Ovo je velika stvar za grad Mostar i okolicu prvenstveno zbog glumačke aktivnosti i uspjeha kojom se ne može podičiti ama baš svaki stanovnik grada na Neretvi.

"Moje putovanje na AADA-i je službeno završeno. Sada sam diplomirani glumac i alumni Američke akademije dramskih umjetnosti!", napisao je Goran u objavi.

Popović je po struci profesor engleskog jezika i književnosti, a kada je riječ o dramskoj umjetnosti, sreću je prvenstveno okušao na sarajevskoj Akademiji scenskih umjetnosti, međutim, bezuspješno. No ovaj put vrata američke filmske industrije su mu širom otvorena.

Goran Popović

Nakon svega aplicirao je na natječaj Akademije u New Yorku te je poslije audicije ubrzo primljen, a kako bi osigurao dovoljno novčanih sredstava za pokrivanje troškova boravka u SAD-u, pokrenuo je crowdfunding kampanju.

"Bila mi je čast i zadovoljstvo što sam proveo dvije godine u New Yorku s ovim fantastičnim, talentiranim i hrabrim glumcima. Mnogo vjerujem u ovu generaciju glumaca, jer smo usred ove nesretne pandemije, kada je čitav svijet stao, nastavili da se borimo protiv nje našim stvaralaštvom i umjetnošću", kazao je Popović za pogled.ba.

Dalje u objavi otkrio je kako su u dvije godine uspjeli iskusiti film i teatar u svim formama te da su uspjeli iznijeti tu umjetnost "hrabro i puni nade, ljubavi i želje za stvaranjem".

Goran se na kraju zahvalio svojoj majci, sestri i baki, gradu Mostaru i Američkoj akademiji dramskih umjetnosti na punoj stipendiji i bezuvjetnom povjerenju.

HKD Napredak Glavna podružnica Mostar

Otvorena izložba HKD Napredak "Stećci – svjetska baština UNESCO-a"

Ljiljana Jurak, Ante Vujnović i Miroslav Landeka

Fojnica 18. lipnja 2021. Pripremajući kalendar HKD Napredak za 2019. godinu, uz potporu prof. dr. **Miroslava Palamete**, profesora na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru, Miroslav Landeka, dopredsjednik HKD „Napredak“ došao je na ideju od fotografija stećaka napraviti putujuću izložbu. Na taj način želio je širu javnost upoznati s ovim srednjovjekovnim nadgrobnim spomenicima čiju je važnost prepoznao i UNESCO te ih 2016. godine uvrstio na popis svjetske baštine. Epidemija koronavirusa usporila mu je planove ali ne i zaustavila. Nakon prve online izložbe održane u Mostaru, izložba pod nazivom „Stećci- svjetska baština UNESCO-a“ otvorena je proteklog vikenda u galeriji Franjevačkog samostana Duha Svetoga u Fojnici. Izloženo je 12 fotografija stećaka iz deset nekropola u BiH, od Stoca i Konjica preko istočne Bosne do Kaknja i Novog Travnika. Dva stećka su iz Hrvatske, a ispod svake fotografije detaljan je opis stećka i lokaliteta na kojemu se nalaze.

Nakon što je okupljene na svečanosti otvorenja izložbe u Fojnici pozdravila **Ljiljana Jurak**, predsjednica fojničke podružnice HKD „Napredak“, okupljenima se obratio **Miroslav Landeka**, dopredsjednik Društva. „Biti na popisu svjetske baštine UNESCO-a od velike je važnosti i to trebamo stalno isticati i s tim upoznavati javnost, posebno mlade koje je potrebno educirati o baštini i potrebi njezina očuvanja. Kroz ovu izložbu koja put počinje iz Fojnice želimo popularizirati stečke i približiti ih građanima BiH, Hrvatske, Crne Gore i Srbije na čijem području se ovi srednjovjekovni nadgrobni spomenici podizani između 12. i 16. stoljeća mogu pronaći“, kazao je Landeka.

Miroslav Landeka, dopredsjednik HKD Napredak i Ljiljana Jurak, predsjednica HKD Napredak podružnica Fojnica

Prema procjeni stručnjaka, na lokalitetu BiH, Hrvatske, Srbije i Crne Gore nalazi se oko 77 tisuća stećaka. Daleko najviše, čak 60 tisuća, ih je u BiH. „Pored predstavljanja, naša obveza je brinu i o stećcima kako bi ovo iznimno kulturno blago mogli ostaviti i budućim naraštajima.

Nažalost, svjedočimo mnogim primjerima uništavanja nekropola, pomjeranja stećaka te uništavanja posmrtnih ostataka koji se nalaze ispod svakog od njih. Naravno, imamo i svijetlih primjera da se nekropole uređuju i organiziraju posjeti s ciljem njihove promocije i zaštite. Takav primjer imate i ovdje u središnjoj Bosni, a u pitanju je nekropola Maculje u Novom Travniku. Jedan je to boljih primjera brige lokalne zajednice za baštinu“, kazao je **Ante Vujnović**, direktor Zavoda za zaštitu spomenika Federacije BiH.

Ante Vujnović, direktor Zavoda za zaštitu spomenika Federacije BiH

Trio Senso nastupio na Napretkovim lipanjskim danima kulture u Bugojnu

Bugojno 19. lipnja 2021. **Hrvatsko kulturno društvo Napredak-Podružnica Bugojno** je održalo kulturnu manifestaciju "Napretkovi lipanjski dani kulture 2021." te uspješno vratilo dah kulturnim zbivanjima u Bugojnu. Lijepo je bilo biti dio Napretkove ovogodišnje lipanjske priče:

14. lipnja je otvorena likovna izložba likovnog umjetnika Denisa Haračića, Bugojanca sa sarajevskom adresom. 16. lipnja su upriličeni Razgovori s povodom u kojima su sudjelovali književnik Josip Mlakić i moderator fra Drago Bojić, te obznanjen izlazak iz tiska prve zbirke poezije na Breilleovu pismu "Moj haiku" autora Zdenka Antunovića.

Objekti manifestacije glazbeno su propratili i obogatili članovi tamburaškog ansambla "Zlatne žice" HKD Napredak Bugojno. I na kraju, 19. lipnja koncertom klasične glazbe u izvođenju tria "**Senso**" **Glavne podružnice Mostar**, kojeg čine mezzosopran Monija Jarak Mikulić, Marijana Pavlović, glasovir i Jelena Marković-Milićević, violončelo završeni su ovogodišnji Napretkovi lipanjski dani kulture.

Na samom početku koncerta pozdravne riječi i riječi dobrodošlice uputila je predsjednica HKD Napredak Podružnica Bugojno **Dubravka Vukadin**, a u ime Središnje uprave HKD Napredak dopredsjednik **Miroslav Landeka**.

Zahvaljujemo našim gostima koji su nam dali i podijelili najbolji dio sebe kroz svoja djela, svoje riječi i glazbene izvedbe omogućivši nam da, bar na tren, zaboravimo zbilju protekle godine i dana svagdašnjih. Hvala Općini Bugojno na pokroviteljstvu, HKD Napredak i FMKS na potpori, riječi zahvale medijima: Kupreškom radiju, RTV Bugojnu, portalima bug.ba i bugojno danas. Hvala Vama drage Bugojanke i Bugojanci na posjetu. Do iduće prigode, doviđenja.

U organizaciji HKD Napredak Glavna podružnica Mostar održano predavanje

„Austrougarske fortifikacije u Mostaru između nastajanja i nestajanja“

HKD Napredak Glavna podružnica Mostar organizirala je u utorak 29. Lipnja 2021. U Hrvatskom domu hercega Stjepana Kosače predavanje o temi „Austrougarske fortifikacije u Mostaru između nastajanja i nestajanja“.

Predavanje je održao, **Manuel Martinović, član HKD Napredak Glavna podružnica Mostar**, dugogodišnji istraživač vojne povijesti, publicista i autor više stručnih, znanstvenih i popularnih članaka na temu fortifikacija u Hercegovini, kako u domaćim tako i u stranim medijima.

Manuel Martinović, član HKD Napredak

U svom izlaganju Martinović je kazao kako je odmah po dolasku u Bosnu i Hercegovinu 1878. godine Austrougarska pristupila detaljnim analizama postojećega fortifikacijskog sustava naslijeđenog od osmanske vojske kao i izgradnju novoga sustava prilagođenijeg novim načinima ratovanja i suvremene ratne tehnike.

Naime, postojeći fortifikacijski sustav nije udovoljavao novim kriterijima vojne arhitekture tako da se krenulo u izgradnju potpuno novoga sustava. Neki od objekata iz toga razdoblja nastavili su se koristiti kao npr. neke kule u sklopu pojasne utvrde u Trebinju i starog grada Vratnika iznad Sarajeva, neke su dograđene i proširene a građene su i nove utvrde na mjestu starijih kao što je utvrda iznad Stoca, na mjestu staroga

obrambenog kompleksa, ili npr. Bijela Tabija iznad Sarajeva. Konceptualno rađene su pojasne utvrde oko gradova kao što su Trebinje, Bileća, Mostar i Sarajevo.

Mostar kao upravno i vojno središte mostarskog okruga imao je najviše utvrđenih objekata u Bosni i Hercegovini. Ukupno je bilo po numeraciji 19 utvrda od kojih je Werk kategoriju s topništvom imalo šest objekata, dok je kategoriju Wachhaus imalo devet objekata. Tri su utvrde bile u kategoriji Schanze (Šanac) što je predstavljalo veći objekt nepokriven s velikim rovom, prilagođen za djelovanje topništvom i lakim naoružanjem. Postojale su također i fortificirane bitnice kao samostalne fortifikacije od kojih se jedna, numerirana, nalazila na sjevernom ulazu u grad u rajonu Vrapčića, a ostale četiri na brdu Hum u sklopu središnje utvrde. Utvrde su povezane sa oko 200 međupoložaja u vidu otpornih točaka povezanih rovovima u kamenu ili betonu, i opasanih bodljikavom žicom. Neki od položaja imali su i čelične ploče za djelovanje strojnicama a one su težile oko 4,5 tone. Osim toga izgrađena su i 34 položaja na visovima oko grada u polustalnoj fortifikaciji kao vanjski prsten obrane. Unutarnju jezgru obrane činili su defanzivna vojarna Nordlager (Sjeverni logor), te vojarne Sudlager (Južni logor gdje je bila i vojna bolnica), Westlager (Zapadni logor - danas Sveučilište) i Ostlager (Istočni logor - Konak). Pored toga kao logistička podrška izgrađena je golema infrastrukturna mreža u vidu puteva, željeznice, skladišta, cisterni za vodu s kolektorima (čatrnje), vodovod u urbanom dijelu Mostara, strelišta, bolnice, vojna groblja, zračna baza u Jasenici, itd.

Predavanje o mostarskim utverdama u Hrvatskom domu hercega Stjepana Kosače

Sve navedeno, naglasio je Martinović, upućuje na zaključak kako je Mostar bio najgušće fortificiran grad u BiH, a neka područja poput Podveležja, te posebice brdo Hum iznad Mostara, čine možda najgušću skupinu fortifikacija i u europskim pa i svjetskim okvirima u to doba.

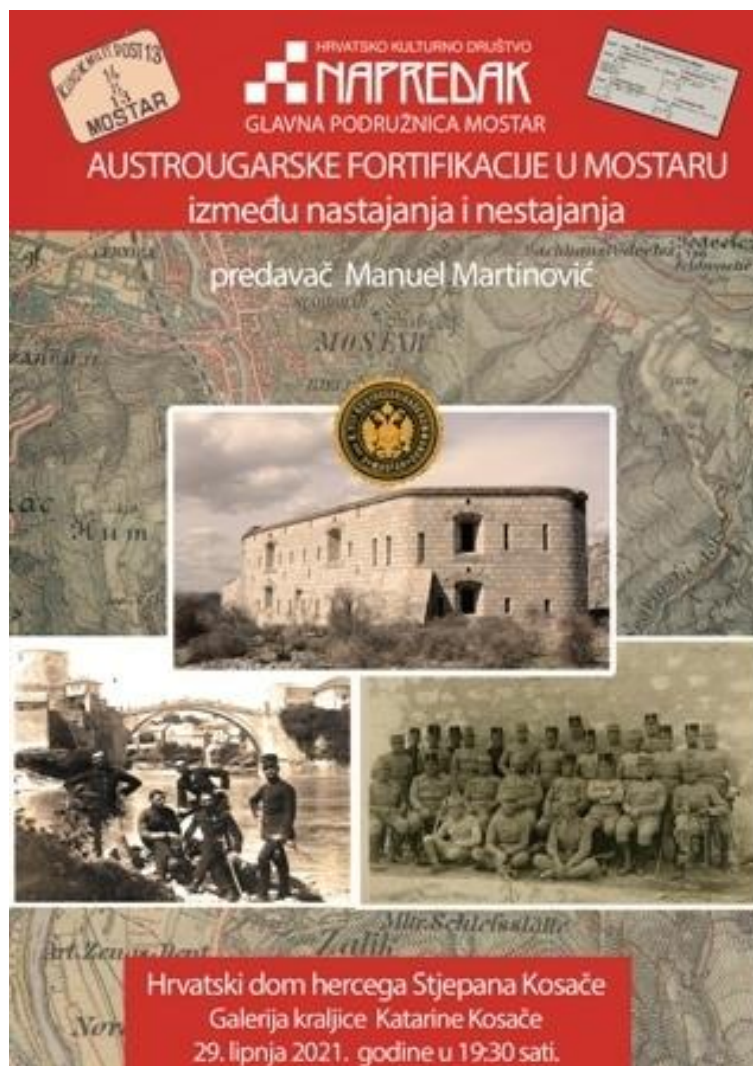
Na kraju predavanja poručio je kako čovjek i danas ostaje zadivljen inventivnosti i organizaciji tadašnje Monarhije uzimajući u obzir količinu izgrađenih materijalnih dobara i stupanj tehnike i tehnologije prije 140 godina.

U ime HKD Napredak Glavna podružnica Mostar **Miroslav Landeka dopredsjednik** u svom obraćanju kazao je kako je HKD Napredak ovim predavanjem želio skrenuti pozornost na kulturnu baštinu svojim sugrađanima i potaknuti ih na njezino održavanje i očuvanje.

Miroslav Landeka, dopredsjednik HKD Napredak

Istaknuo je kako su prepoznali kao društvo onim što Martinović radi, a rezultat toga u konačnici će vrlo skoro biti monografija u nakladi Središnje uprave HKD Napredak. Ona će sadržavati sve utvrde u BiH, tako da ćemo se pridružiti Austriji, Hrvatskoj i Crnoj Gori, zemlje koje jedine imaju monografije s utverdama iz tog razdoblja.

**U izdanju HKD Napredak Glavna podružnica Mostar predstavljena knjiga
aforizama 'Kula od karata zlata' Ivana Vrljića**

Knjiga aforizama "Kula od karata zlata" autora Ivana Vrljića predstavljena je u ponedjeljak večer u Hrvatskom domu hercega Stjepana Kosače u Mostaru na spomendan HKD Napredak i blagdan njegovih zaštitnika, slavenskih apostola braće sv. Ćirila i Metoda.

Ovo je druga Vrljićeva knjiga, a izašla je u nakladi HKD Napredak Glavne podružnice Mostar. Svoj prvijenac zbirku poezije "Putnik u vremenu" objavio je u nakladi Društva hrvatskih književnika Herceg-Bosne.

Marko Suton, Ivan Vrljić i Anita Martinac

U ime mostarske podružnice Napretka i Povjerenstva za izdavaštvo i medije HKD Napredak nazočnima obratio se i pozdravio nazočne **Miroslav Landeka**, dopredsjednik tog društva. Naglasio je kako su spomendan HKD Napredak i blagdan svoga zaštitnika željeli obilježiti promocijom knjige te da osim brojnih tribina, predavanja, tečajeva i izložbi, mostarska podružnica HKD Napredak u svom radu potiče i izdavaštvo.

Govoreći o knjizi mostarska književnica **Anita Martinac**, između ostaloga, je kazala, kako knjiga aforizama *Kula od karata zlata* sadrži uz aforizme još i filozofske misli i epigrame. Naglasila je kako duhovite i sažete misli kroz povijest književnosti uvijek imaju svoje vjerne čitatelje i poklonike.

- Teme o kojima se dotiče ova knjiga su svezremenske i tiču se svakoga od nas, a ponajviše apeliraju na poboljšanje nas samih koji smo na rubu nečega nepoznatog, pogotovo u ovo doba pandemije Covida -19 kad smo kao čovječanstvo na rubu najveće hamletovske krize čovjeka: 'biti ili ne biti' - kazao je sam autor **Ivan Vrljić**.

Autor Ivan Vrljić, član HKD Napredak

Naveo je kako je u njegovoj knjizi zapravo riječ o svim onim stvarima o kojima ljudski karakteri, odnosno obični smrtnici ne mare, a to su sebičnost, egoističnost, nedostatak poštenja...

U glazbenom dijelu programa nastupila je magistrica glazbene umjetnosti **Lucija Hrstić** izvedbama na klaviru, a aforizme iz knjige te prigodan tekst posvećen spomendanu HKD Napredak čitao je Ivan Volić, član HKD Napredak.

Moderator promocije bio je **Marko Suton**, član HKD Napredak Glavna podružnica Mostar. U ime Središnje uprave promociji je bila nazočna **Ivana Barišić**, članica Središnje uprave HKD Napredak i predsjednica Podružnice u Ljubuškom.

Miroslav Landeka, dopredsjednik HKD Napredak

Autor je na kraju zahvalio svima na dolasku te promotorima i predstavljačima kao i izvođačima koji su uveličali predstavljanje knjige i spomendan HKD Napredak.

Posebno je zahvalio svima koji su zaslužni što je knjiga ugledala svijetlo dana. Kolegi **Višeslavu Lučiću**, članu uprave HKD Napredak Glavna podružnica Mostar, na naslovnici i crtežima, recenzentici knjige **Ljubici Ivančić**, novinarki iz Tomislavgrada, kao i glavnom uredniku knjige splitskom književniku **Mladenu Vukoviću**.

Ivan Vrljić je rođen u Mostaru 1989. godine. Diplomirao je smjer povijest umjetnosti i filozofiju pri Filozofskom fakultetu u Mostaru. Član je HKD-a Napredak. Radi kao profesor u Gimnaziji fra Grge Martića u Mostaru. Kolumnist je više mostarskih portala. Piše književne kritike, recenzije, osvrtne s područja umjetnosti. Pjesme su mu prevedene na slovenski i engleski jezik.

Anita Martinac

REPORTAŽA: Mostarski nezamjenjivi član velike obitelji "Napretka"
15. srpnja 2021.

Piše: **Tina Matić Ilić**, *[Katolički tjednik](#)*

Grad koji grli obale Neretve – Mostar, kako gospodarsko, tako je i najveće kulturno središte Hercegovine. Za tu drugu njegovu odliku zaslužni su brojni ljudi, udruge, društva, a među njima istaknuto mjesto zauzima Hrvatsko kulturno društvo "Napredak" – Glavna podružnica Mostar, koje je svoju misiju započelo još početkom 20. stoljeća.

Napretkov tečaj Copywritinga, Marko Suton voditelj tečaja –dodjela certifikata

Na spomen riječi „napredak“ mnogi će pomisliti na pozitivan pojam napredovanja, kretanja od lošijeg ka boljem. Međutim, ima i onih koji će se odmah sjetiti kulturne institucije koja je kroz godine djelovanja „odškolovala“ tisuće studenata, organizirala stotine koncerata i izložbi te imala desetke i desetke podružnica. Jedna takva podružnica je i ona mostarska čiji status posebno određuje epitet „glavna“.

Ideja s početka 20. stoljeća...

Postavlja se pitanje otkud uopće *Napredak* u Mostaru? Odgovor je vrlo jasan – iz tog grada on je u jednom svom rukavcu potekao! Nešto više podataka o

povijesnim okolnostima nastanka, djelovanja, prestanka i obnove progovorio je predsjednik podružnice **dr. sc. Marko Romić**.

Marko Romić, predsjednik Podružnice

Otkrio je kako HKD *Napredak* djeluje od 1902. pod današnjim imenom. Nastao je integriranjem prethodno utemeljenih dvaju društava za potpomaganje školovanja učenika, zanatlija i studenata u Sarajevu i Mostaru.

„Od osnutka pa do zabrane djelovanja 1949. HKD *Napredak* je imao iznimno plodonosan rad na planu razvoja kulture, podizanja razine obrazovanja, razvoja svijesti o potrebi zaštite i promicanja kulturno-obrazovnih vrijednosti Hrvata. U tom su razdoblju formirane brojne podružnice *Napretka*, izgrađeni značajni objekti koji su bili u službi razvoja i promicanja kulture hrvatskoga naroda kao što su u: Mostaru, Sarajevu, Bugojnu, Travniku, Širokom Brijegu, Tuzli, Zenici, Zagrebu i mnogim drugim mjestima. Posebno intenzivna bila je, a i danas je, nakladnička djelatnost“, rekao je Romić dodajući kako je organiziran i veliki broj koncerata, izložbi, tribina te je također velik broj učenika i studenata primao stipendije.

Poznato je kako su među tim stipendistima i dva naša nobelovca – **Ivo Andrić** i **Vladimir Prelog** kao i velik broj drugih uspješnih osoba poput slikara **Gabrijela Jurkića**, pjesnika **Nikole Šopa**, slikara **Ismeta Mujezinovića**...

U prvim godinama poslije II. svjetskog rata, točnije 1949., komunistički je režim HKD-u *Napredak* zabranio svako djelovanje. Ipak, kako svaka tiranija ima svoj rok trajanja, tako je i komunizam na ovdašnjim prostorima propao te je 1990. održana Obnoviteljska skupština i Društvo je nastavilo s radom.

Kosača drugi dom

Obnovom djelovanja *Napretka* uslijedila je obnova i Glavne podružnice Mostar, a samim time i nove priče o mostarskoj kulturnoj sceni. No, na trenutak je potrebno vratiti se u prošlost. Po osnivanju Društva uslijedila je gradnja brojnih domova, zgrada koje su služile ovoj organizaciji te je jedna takva građevina, osim u Tuzli, Bugojnu, Zagrebu i Sarajevu, zasjala i u Mostaru.

Kako piše na mrežnoj stranici Društva, u Gradu na Neretvi ovaj je objekt otvoren 1906. te je kasnije zbog sve većih potreba za smještajem učenika bio prenamijenjen u Đački dom *Kralj Petar Svačić* koga su Mostarci zvali *Konvikt Petra Svačića*.

Đački dom Kralj Petar Svačić koga su Mostarci zvali Konvikt Petra Svačića.

Zabranom djelovanja Društva i zgrada je prenamijenjena te je postala Dom zdravlja i to ostala sve do posljednjega rata kada je razorena.

Poslije ratnog vihora i obnove Starog mosta stigla su i novčana sredstva za obnovu triju građevina od značaja za tri naroda, te je među njima bio upravo onaj đачki konvikt. Ipak, iako stoji na logu, njim se danas ne služi *Napretkova* Glavna podružnica Mostar, nego paralelno uspostavljen ogranak *Napretka* koji se odvojio od matice i današnje obitelji toga velikog Društva. Zbog toga oni nemaju svoje prostorije, ali ih to ne sprječava da čine Mostar ljepšim i sadržajnijim mjestom za življenje, a za to im uvelike pomaže Hrvatski dom *hercega Stjepana Kosače* Mostar koji se nalazi na Trgu hrvatskih velikana. O toj vrlo važnoj suradnji govorio je ravnatelj toga doma **Danijel Vidović** i na samom početku naglasio kako to nije puko ustupanje prostora, nego partnerstvo, fina suradnja i sinergija.

Uigrana i plodonosna ekipa

Dopredsjednik mostarske podružnice *Napretka* **Miroslav Landeka** kazao je kako Upravni odbor Glavne podružnice Mostar od 16. lipnja 2018. čine predsjednik Marko Romić, on kao dopredsjednik, zatim tajnik **Ivan Vrljić**, rizničarka **Željka Obradović**, članovi **Višeslav Lučić** i **Monija Jarak Mikulić**.

Miroslav Landeka, dopredsjednik HKD Napredak

Pojasnio je kako imaju 80 članova starosne dobi od 15 do 60-ak godina, te da je taj broj u posljednje vrijeme u porastu. „Od 2018., kada je održana skupština, podružnica je ponovno počela raditi. Za tri i pol godine organizirali smo oko 40 kulturnih sadržaja“, rekao je Landeka opravdavši status jedne od najaktivnijih podružnica. „Mi smo uvijek cijenili i narodnu kulturu, ali i ovu suvremenu. I mislim da *Napredak* – neću spominjati druga društva – izlaže kulturu. Mi imamo što ponuditi, mi imamo kulturu“, istaknuo je i u nastavku pojasnio kako se o djelovanju najčešće dogovaraju prigodom druženja te preko svih sredstava komuniciranja koje sadašnjost nudi.

Predsjednika Romića smo upitali što njemu kao voditelju podružnice daje motiv za rad i tko mu najviše pomaže. „Spoznaja da su obrazovanje i kultura ključni za razvoj svake zajednice, te spoznaja da svaki pojedinac treba dati dio svojih znanja, iskustava, vremena ili materijalnih vrijednosti za potrebe zajednice, ne očekujući pri tome nikakve posebne zahvale ili nagrade, do osobnoga zadovoljstva i zahvalnosti Bogu što može dati dio sebe, moj su motiv da u *Napretku* i s *Napretkom* dam svoj mali doprinos općem dobru svih ljudi. Imam i veliku sreću i osobito zadovoljstvo da za suradnike imam veći broj mladih, obrazovanih, visoko motiviranih ljudi koji razmišljaju na sličan način kao i ja. To su naši profesori, glazbenici, likovni umjetnici, inženjeri, pravnici, novinari... koji se nesebično daju u okviru *Napretka* za potrebe cijele naše zajednice“, podijelio je predsjednik podružnice potvrđujući još jednom kako se sve može „kad se ruke slože“.

Od sugovornika smo također saznali koliko im je važno stipendiranje studenata, posebno u tom studentskom gradu gdje velik broj njih ostane trajno vezan za Društvo.

Zašto *Napredak*?

Misija ovog velikog i više od stoljeća starog Društva je jasna i shvatljivo je da ima velik broj članova, simpatizera. No, ipak nas je zanimalo što o svojim razlozima mogu reći oni što su utkali dio sebe u ovu priču...

„Ja sam član *Napretka* 30 godina – od Obnoviteljske skupštine u Sarajevu. *Napredak* je jednostavno ljubav. To ili volite raditi ili ne. Mi smo volonteri, nitko nam ništa za to ne plaća. Ulažemo svoje slobodno vrijeme, svoje resurse, pokušavamo namaknuti novac kako bismo te neke događaje koje želimo organizirati mogli i financirati“, kazao je Landeka ne krijući koliko je ta zajednica važna za njega.

Na njegove riječi nadovezao se Vidović: „Ja mislim da je *Napredak* kao jedno hrvatsko nacionalno društvo jako bitan za identitet cijelog našeg naroda u BiH. I htio sam s te nekakve teorijske razine prijeći na praktičnu i aktivnije se uključiti u rad Društva jer smatram kako je bitno i da se ono podmlađuje, omasovljuje, da se prilagođava suvremenom dobu i suvremenim trendovima. Ali, naravno, naslanjajući se na tu svoju tradiciju, da nastavi obogaćivati kulturu, ne samo hrvatskoga naroda u BiH, nego i šire i u tom smislu sam se aktivnije uključio.“

Danijel Vidović, ravnatelj HD HSK i predsjednik NO

Odgovor na isto pitanje dao je i predsjednik Romić koji je na početku istaknuo kako vjeruje da svi trebaju dati doprinos općem dobru. „Naše domoljublje, naše katoličanstvo ili hrvatstvo trebalo bi se mjeriti time koliko smo dali zajednici. Svojim primjerom trebali bismo svjedočiti svoja opredjeljenja i svoje stavove. To je ono čime se rukovodim i čime sam se rukovodio onda kada sam odlučio postati član *Napretka*. Kao student, prije rata u Sarajevu, svakodnevno sam prolazio pored jedne lijepe zgrade u samom središtu grada na kojoj je bio tradicionalni prepoznatljivi amblem Hrvata, i na kome je pisalo *Napredak*. Uz to, tu su bile figure ljudi i žena u hrvatskim tradicionalnim nošnjama. Nisam tada znao ništa o tome, ali zaključio sam da je *Napredak* nešto važno, nešto dobro, nešto jako značajno, ne samo Hrvatima. Jer, sve te godine bivšega sustava, a trajalo je desetljećima, nikomu nije palo na pamet da dira u to. Prošao je i ovaj

nesretni rat, a sve ono što sam spomenuo ostalo je netaknuto. To govori o veličini i značaju HKD-a *Napredak*, a to je i jedan od razloga zašto sam tu", rekao je predsjednik Glavne podružnice Mostar.

Naglasak, naravno, na akciji

Sam naziv ove organizacije – Hrvatsko kulturno društvo – već dosta govori za sebe: ima hrvatski predznak i misiju širenja kulturnih sadržaja. To čini kroz desetke aktivnosti, a mostarska podružnica jedan je, ali iznimno vrijedan dio tog mozaika.

Tijekom cijele godine dio Društva u najvećem hercegovačkom gradu stanovnicima i svim drugim ljudima dobre volje nudi bogat program. Različite manifestacije obogaćuju gradsku kulturnu scenu, a predstavljanje knjiga, otvaranje izložbi, organizacija koncerata... samo su neke od njih.

Napretkov trio "Senso"

Uzme li čovjek u ruke samo izvješće o organiziranim kulturnim manifestacijama i sadržajima u ovoj godini, onda može pročitati nešto više o sljedećim realiziranim projektima: otisnuta slikovnica *Mali pobjednik* s ciljem pomoći štíćenicima

Sirotišta Sv. Ante u Songei; osnutak glazbenog trija *Senso* i njihovo predstavljanje na *Napretkovim danima u Tuzli*; organiziran novi ciklus Tečaja pisanja tekstova iz područja *copywritinga*; organizirano javno predavanje na temu *Efekti socijalne izolacije na mentalno zdravlje* kao i javno predavanje *Izazovi modernog hrvatskog jezika*; organiziran *Napretkov tjedan kulture u Mostaru* koji je ponudio niz zanimljivih sadržaja; otvorena izložba *Stećci – svjetska baština UNESCO-a*; upriličen *Napretkov* korizmeni koncert u mostarskoj katedrali; promocija knjige *Busovačo, lijepa si k'o ruža*; promocija knjige *Ljubav i osveta u doba Hasanagice* i druge...

Financije nisu pokazatelj važnosti

Kada smo upitali Miroslava Landeku što bi on htio da je naglašeno kada se govori o mostarskom *Napretku*, odmah je rekao da su to aktivnosti i sadržaj oko kojeg se mnogo trude. On smatra kako je važno umrežiti strukture, povezati podružnice i sadržaj međusobno jer svi imaju toliko toga za ponuditi. Drži da je to bitno i za međusobno upoznavanje te velike obitelji.

Na njegove riječi se nadovezao ravnatelj *Kosače* Vidović rekavši kako je *Napredak* posebno bitan u manjim sredinama gdje nema drugih kulturnih ustanova te podsjetio kako Društvo stavlja veći naglasak na sadržaj, nego na formu, što je na kraju i bolje.

Jasno je pak da dugačak niz tih aktivnosti nije organiziran tek tako i da se planovi neće moći realizirati bez financija. Pa nam je Landeka pojasnio koliku novčanu podršku imaju od Grada. „Mostar je tek prije godinu dana stavio u proračun, s vrlo simboličnim iznosom, tri nacionalna društva – *Prosvjetu, Preporod* i *Napredak*, i to na inicijativu *Napretka* koji je organizirao zajednički sastanak te smo pisali amandman na gradski proračun i to je prošlo. I ove godine smo, hvala Bogu, u proračunu, ali to je – malo je reći – simboličan iznos. Ipak, podrška Grada postoji, ne možemo biti nezahvalni na onomu što nam financiraju. Imamo podršku Županije i naravno, prije svega, Federalnog ministarstva kulture i sporta i ministrice **Zore Dujmović** koja je uvijek davala potporu *Napretku* i svim našim projektima. Imamo i potporu naše Središnjice. Ona također raspisuje natječaje za podružnice, mora se aplicirati i opravdati ta sredstva, ocjenjuje se i evaluira projekt te onda se dobiva novac“, pojasnio je.

Hrvatski dom hercega Stjepana Kosače

Sugovornik Vidović prigodno je dodao kako je pandemija prvo pogodila kulturu i da će se ona od toga posljednja oporaviti.

Izazovi i planovi

O izazovima s kojima se susreće mostarska podružnica progovorio je predsjednik. „Među našim trenutnim izazovima su omasovljavanje članstva i osiguravanje potrebnih materijalnih i drugih preduvjeta za realizaciju svih naših projekata. Iako smo bili značajno hendikepirani pandemijom, u protekloj smo godini uspjeli napraviti značajne stvari na polju kulture kao što su Božićni i Uskrsni koncert, izložbe, predstavljanja knjiga, veći broj edukativnih projekata itd. Od 2018. HKD *Napredak*, Glavna podružnica Mostar, organizirao je više od 40 različitih kulturnih događaja, što je značajan doprinos kulturi naše zajednice“, rekao je i podijelio kako podružnica ima u planu nastaviti i intenzivirati sve aktivnosti. „Željeli bismo razviti suradnju s drugim kulturnim društvima koja djeluju u Mostaru kao što su *Preporod* i *Prosvjeta*. Na tom smo planu učinili početne korake i naišli na plodno tlo, pa se nadamo da će naša suradnja rezultirati konkretnim projektima u budućnosti“, naglasio je Romić.

Jači no ikad!

Privodeći priču i susret kraju, ostala su još samo dva neodgovorena pitanja, a to su bili mladi i, dakako, pandemija.

„Ja moram priznati da mladi posjećuju naše aktivnosti, a mi vodimo redovitu evidenciju o svim našim događajima od glazbenih koncerata, tribina – uvijek se potpisuje tko je došao, o tome vodimo računa zbog stipendije“, rekao je Landeka uz pojašnjenje kako mnogi od tih studenata ostanu vezani uz *Napredak*.

Što se pandemije tiče, oni su radili i više nego inače, nisu dopustili da planirane aktivnosti propadnu te da njihovi sugrađani ostanu uskraćeni za kulturna događanja, makar u *online* formi, a ono što je u to „ludo vrijeme“ i bilo održano uživo – održano je uz poštivanje svih predviđenih epidemioloških mjera.

Puni dojmova na temelju svega što smo čuli i vidjeli o HKD-u *Napredak*, Glavnoj podružnici Mostar, mogli bismo izdvojiti nekoliko stvari: poduzetnost, ljubav prema Društvu, briga za kulturu.

Mostarska podružnica *Napretka* neizostavan je član velike obitelji ovoga Društva koje je razasuto po svijetu, a osim toga jedna je od najsajnijih zvijezda na hercegovačkom kulturnom nebu.

Miroslav Landeka, Monija Jarak i pijanist Marijan Đuzel

U Muzeju Žitomislić otvorena Napretkova izložba 'Stećci - svjetska baština UNESCO-a'

Napretkova Izložba pod nazivom "Stećci - svjetska baština UNESCO-a", otvorena je petak 27. kolovoza 2021. u Muzeju Žitomislić u organizaciji HKD-a Napredak, Glavna podružnica Mostar i Fondacije Muzeja Žitomislić

Riječ je o pokretnoj izložbi na kojoj su predstavljene umjetničke fotografije stećaka s lokaliteta pod zaštitom UNESCO-a na području Bosne i Hercegovine i Hrvatske.

- Sve fotografije su upotpunjene detaljnim tekstualnim objašnjenjima na hrvatskom i engleskom jeziku, uključujući opis područja na kojem je stećak fotografiran te pojedinih o samom spomeniku - kazao je dopredsjednik HKD-a Napredak **Miroslav Landeka**.

Miroslav Landeka, dopredsjednik HKD-a i priređivač izložbe Stećaka

Uz 12 fotografija stećaka nalazi se prekrasna fotografija stećka, koji krasio naslovnici lista "Stećak". A prvi broj pojavio se 1. 1. 1994. godine kao mjesečnik za kulturu i društvena pitanja. Bio dobitnik i prestižna međunarodne nagrade "Pierre-Chevalier".

Cilj izložbi je, kako je istaknuo Landeka, približiti građanima BiH, Hrvatske, Crne Gore i Srbije, a potom i šire, kulturnu baštinu i umjetničku vrijednost stećaka. Izložbom se želi utjecati na turističke organizacije da u svoje ponude uvrste obilazak stećaka kao i utjecati na lokalne vlasti kako bi ih potaknuli na što bolju zaštićenost ovih područja, što kvalitetniju promociju i obilježavanje, dodao je.

Izložba "Stećci - svjetska baština UNESCO-a" svoje putovanje započela je u Mostaru ovoga proljeća na „Napretkovom tjednu kulture“, nakon toga otišla je u samostan u Fojnici da bi se ponovno vratila u Hercegovinu u Muzej Žitomislić.

- Stećci su nešto što nam je zaista zajedničko, nešto što je ranokršćansko i nešto što svjedoči o kršćanstvu, pa čak i onom prvobitnom kršćanstvu prije naseljavanja i Srba i Hrvata na ove prostore - kazao je iguman **Danilo Pavlović**.

Iguman manastira Žitomislići Danilo Pavlović

Po njegovim riječima, ova izložba, kao i neke ranije te buduće izložbe za cilj imaju promociju kulture kao sredstva komunikacije.

- Međureligijska suradnja je nešto čime se izuzetnu dugo i otvoreno bavimo i kao što je bitna ta međureligijska suradnja, bitna je međukulturalna suradnja, a tom suradnjom stvaramo bolje društvo - poručio je iguman Danilo.

Povjesničar i arheolog te direktor Federalnog zavoda za zaštitu spomenika **Ante Vujnović** kazao je kako se stećci, kao fenomen srednjovjekovnih nadgrobničkih spomenika, u BiH pojavljuju u 12. stoljeću i traju otprilike sve do dolaska Turaka u BiH, negdje od kraja 15. i početka 16. stoljeća.

- Za sada je zabilježeno negdje oko 70.000 stećaka na području BiH, Hrvatske, Srbije i Crne Gore. Naravno, to nije konačan broj s obzirom na to da su zadnja prebrojavanja bila 60-tih godina 20. stoljeća. Također, postoje određene nekropole i stećci kao pojedinačni spomenici koji su pronađeni, a nisu ubilježeni u arheološke leksikone BiH - istaknuo je Vujinović.

Upozorio je kako je izvjesni broj stećaka uništen ili su upotrjebljeni u svrhe u koje se ne bi smjeli upotrjebljavati te je izrazio nadu da će se u skoroj budućnosti uspjeti uraditi sveobuhvatna analiza broja stećaka na prostoru Federacije, ali i BiH.

Govoreći o motivima na stećcima, Vujinović je istaknuo kako se raspoznaju svjetovni, religiozni simboli i ostali ornamenti koji se međusobno prepliću i upotpunjuju.

Vujinović, Landeka i Dilberović

On je podsjetio kako su Kalendar stećaka za 2019. pripremili i urednički osmislili prof. dr. Miroslav Palameta, nekadašnji predsjednik Napretkove glavne podružnice u Mostaru te Miroslav Landeka, dopredsjednik HKD Napredak, po čijoj zamisli je i nastala ova izložba, dok je fotografije, produkciju i post produkciju radila dizajnerska kuća SMART/RAGUŽ&BARBARIĆ DESIGN iz Mostara. Tisak fotografija i panela veličine 100 X 100 cm uradila je grafička industrija Suton d.o.o Široki Brijeg.

BiH, Crna Gora, Hrvatska i Srbija 2009. godine nominirale su stećke kao zajedničko naslijeđe za upis na UNESCO-ov popis svjetske baštine.

Odbor UNESCO-a je prihvatio 15. srpnja 2016. godine uvrštavanje stećaka na popis zaštićene svjetske baštine. Na popisu se nalazi 30 nekropola, od kojih su 22 u BiH, po tri na području Srbije i Crne Gore te dvije u Hrvatskoj.

Svi koji žele pogledati virtualnu izložbu, mogu to učiniti na poveznici:
<https://youtu.be/N24H3V6SBwI>

Miroslav Landeka, Vesna Gavaš i Iguman Danilo Pavlović

Napretkovac Dalibor Nikolić predstaviti će se danas performansom "Artwear" u Varaždinu

Član HKD Napredak Glavna podružnica Mostar, mostarski umjetnik **Dalibor Nikolić Dala** predstaviti će večeras svoj performans na dvadesetom jubilarnom izdanju Dana performansa pod nazivom "Sutra" u Varaždinu. Nikolić će prikazati performans "Artwear" u petak 10. rujna 2021. s početkom u 19 sati na Trgu M. Stančića. Podsjetimo, "Artwear" predstavlja umjetničko djelo koje je u kamenu izradio Nikolić. Riječ je o panciru s krilima anđela pod nazivom "Stone carved jacket" ili "kamena jakna" iz 2014. godine. Otvorenjem izložbe "Povratak kapetana" Zlatana Dumanića te "Monetarnim performansom" Ivana Šeremeta, u Varaždinu su jučer, četvrtak, počeli jubilarni 20. Dani performansa koji će se pod nazivom "Sutra", u organizaciji Gradskog muzeja Varaždin, održavati do nedjelje, 12. rujna.

Dalibor Nikolić Dala

Ovogodišnji Dani performansa temom se okreću sutrašnjici, a programom gledaju na povijest performansa. Publici će se uz Dalibora Nikolića predstaviti, Ivana Ivković, Ivan Mesek, Darwin Butković, Bojan Mucko, Vanja Babić i Alen Novoselec, a najavljena je i sadnja drvoreda koji će komemorirati velikane hrvatskog performansa.

Interpretacija je to akcije barda performansa Josepha Beuysa pod nazivom "7000 hrastova", rekao je Ivan Mesek, ravnatelj Gradskog muzeja.

"Performans je živa forma. Drvo raste, a i utjecaj tih umjetnika će s godinama sve više rasti kao i drva koja će biti trajno posađena u Varaždinu", kazao je.

Autor koncepcije Dana performansa je povjesničar umjetnosti Branko Franceschi koji je, govoreći o Dumanićevoj izložbi u palači Sermage, istaknuo kako će publika vidjeti manji dio radova tog splitskog umjetnika.

"Izložba je prilagođena prostorima palače, fantastično se uklopila s murano lusterima koji također u sebi imaju taj mediteranski duh. Dumanićevi brodovi i ta ljubav i strast prema životu koji su tako barokno bujni, lijepo se slažu zajedno", kazao je Franceschi.

Otvorivši manifestaciju, varaždinski gradonačelnik Neven Bosilj je istaknuo da Dani performansa, kao i Trash Film Festival, koji se ovih dana također održava u Varaždinu, daju drukčiji prizvuk kulturi u gradu. U sklopu Dana performansa koje podupire Ministarstvo kulture i medija održat će se i okrugli stol o 20 godina performansa u Varaždinu, a bit će prikazano i nekoliko dokumentarnih filmova te postavljena izložba beogradskog umjetnika Zorana Todorovića.

Uoči koncerta 'Suzvučja/Sazvučja": Različitost je bogatstvo našeg društva

MOSTAR, 16. rujna 2021. – Uoči koncerta nacionalnih organizacija kulture pod nazivom "Suzvučja/Sazvučja", koji će se održati u petak, 17. rujna, s početkom u 18 sati na platou ispred Hrvatskog doma "Herceg Stjepan Kosača" u Mostaru, održana je konferencija za novinare s koje je poslana poruka da je sutrašnji koncert dokaz da su različitosti bogatstvo našeg društva, a ne prokletstvo.

Predsjednik Bošnjačke zajednice kulture "Preporod" Sanjin Kordić pojasnio je kako je spomenuti koncert jedan je od projekata Međukulturnog vijeća BiH, koje je osnovano na temelju sporazuma o suradnji četiri temeljne organizacije kulture naroda BiH, i to BZK "Preporod", HKD "Napredak", SPKD "Prosvjeta" i JKPHD "La Benevolencija".

KONCERT NACIONALNIH ORGANIZACIJA KULTURE

Suzvučja

HKD Napredak BZK Preporod SPKD Prosvjeta La Benevolencija

Mostar, HDHS Kosača, 17. 9. 2021. u 18 sati

POKROVITELJI:

VLADA HERCEGOVINSKO-NERETVANJSKE ŽUPANIJE/KANTONA
MINISTARSTVO GRADNOVA, NAUKE, KULTURE I SPORTA RINE
GRADSKA UPRAVA GRADA MOSTARA
GRADNO VIJEĆE GRADA MOSTARA

SPONZORI I PARTNERI:

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo kulture i sporta
Federalno ministarstvo kulture i sporta
Federalna ministarstva kulture i sporta
Federal Ministry of Culture and Sports

REPUBLIKA HRVATSKA
Sudbini državi svet za Hrvate
izvan Republike Hrvatske

GLAVNI MEDIJSKI PARTNER

BHRT

Govoreći o spomenutim organizacijama Kordić je naveo kako su one tijekom svih ovih desetljeća stvarale ne samo kulturnu već i društvenu elitu u BiH.

Podsjetio je kako je prvi koncert "Suzvučja/Sazvučja" održan u Sarajevu prošle godine te kazao da im je bila želja održati koncert u Mostaru koji bi, kako je rekao, trebao postati grad nade i budućnosti, a ne grad slučaj.

- Svako društvo će se na koncertu predstaviti vlastitim programom koji naravno nosi neku specifičnu notu kulture danog naroda, ali sve će se to sliti u jedan zajednički bosanskohercegovački kulturni mozaik sa svim našim specifičnostima, podudarnostima i osobnostima i otuda nimalo slučajan naziv 'Suzvučja/sazvučja': različiti tonovi, zasebni, koji imaju vezu i zajednički se stapaju u jednu kompoziciju - istaknuo je Kordić.

Predsjednik Upravnog odbora Srpskog prosvjetnog i kulturnog društva "Prosvjeta" Dejan Garić kazao je kako je ideja da se koncert održi na otvorenom, jer je otvorenost simbol ovog grada. Ukoliko vremenske prilike budu dozvolile koncert će se održati na otvorenom ispred Hrvatskog doma "Herceg Stjepan Kosača", a u slučaju kiše, koncert će biti prebačen u Kosaču.

Marić, Kordić, Kodrić, Landeka, Garić i Kosanić

Garić je istaknuo kako će na koncertu nastupiti četiri društva, a svako društvo delegirat će svoj dio programa. Tako će u ime 'Preporoda' nastupiti "Dženana&Dženana", duo koji čine sopranistica Dženana Huseinagić i pijanistica Dženana Šehanović Sarajlić, u ime 'Napretka' trio "Senso" koji čine mezzosopranistica prof. Monija Jarak Mikulić, prof. Marijana Pavlović, glasovir i prof. Jelena Marković-Milićević, violončelo, u ime L'a Benevolencije' "Zoranaðno orchestra" i etno grupa "Sv. Dimitrije" ispred 'Prosvjete'.

Dopredsjednik HKD-a "Napredak" **Miroslav Landeka** kazao je kako sutrašnjim koncertom žele poslati poruku kako "naša različitost nije naše prokletstvo nego naše bogatstvo i svi se moramo truditi da tako i ostane". Izrazio je nadu u to da će Bosna i Hercegovina uspjeti kreirati društvo u kojem će biti mjesta za sve i da će mladi ljudi ostajati u BiH.

Mostarski gradonačelnik Mario Kordić kazao je kako je presretan da se ovaj koncert događa u trenutku kada su sve oči uprte u Mostar.

- Sutra ćemo poslati jednu fantastičnu poruku iz Mostara i ovo je šećer na kraju, nakon svih kulturnih zbivanja u posljednja dva mjeseca - kazao je mostarski gradonačelnik te je pozvao sugrađane da dođu poslušati koncert i na taj način podrže ovaj festival kulture.

Suzvučja: Održan zajednički koncert temeljnih nacionalnih kulturnih društava

MOSTAR, 17. 9. Zajednički koncert četiri nacionalna kulturna društava pod nazivom **"Suzvučja/Sazvučja"** održan je u petak u Hrvatskom domu herceg Stjepan Kosača u Mostaru.

Koncert je jedan od projekata Međukulturnog vijeća BiH, koje je osnovano na temelju sporazuma o suradnji četiri temeljne organizacije kulture naroda BiH, i to BZK "Preporod", HKD "Napredak", SPKD "Prosvjeta" i JKPHD "La Benevolencija". Tako su u ime 'Preporoda' nastupili "Dženana&Dženana", duo koji čine sopranistica Dženana Huseinagić i pijanistica Dženana Šehanović Sarajlić, u ime 'Napretka' trio "Senso" – HKD Napredak Glavna podružnica Mostar, koji čine mezzosopranistica prof. Monija Jarak Mikulić, prof. Marijana Pavlović, glasovir i prof. Jelena Marković-Milićević, violončelo, u ime L'a Benevolencije' "Zoranaðno orchestra" i etno grupa "Sv. Dimitrije" ispred 'Prosvjete'.

Gradonačelnik Mostara Mario Kordić koji je također prisustvovao koncertu, zajedno s predsjednikom Gradskog vijeća Mostara Salemom Marićem i županijskim ministrom znanosti, nauke, kulture i sporta Rašidom Hažovićem naglasio je kako je njegovo održavanje preznačajno i prebitno za Grad Mostar.

Napretkov trio Senso

- Preznačajno, prebitno i ustvari jedino normalno što se može dešavati u Mostaru a to je da su nas četiri nacionalna društva počastila jednim koncertom, kulturnim događanjem upravo na tragu onoga kako mi danas funkcioniramo u Gradskom vijeću, a to je uvažavanje drugog i uvažavanja i različitosti između svih nas - kazao je Kordić u izjavi za medije uoči koncerta.

Naglasio je kako je ovaj koncert na tragu nečega u što apsolutno vjeruje, a to je da jedni s drugima možemo živjeti, ali da se moramo međusobno uvažavati.

- Ovaj koncert je negdje na tragu te nekakve političke agende, odnosno, nečega u što ja apsolutno vjerujem, da mi možemo jedni s drugima živjeti zajedno ali moramo jedni druge uvažavati. Ono što mi je važno to je da prenesemo poruku da u ovom momentu, evo kako se u Mostaru sad dešava, niti jedan narod nije ugrožen od drugoga zahvaljujući izbornom zakonu u Gradu Mostaru koji garantira ravnopravnost svih dionika političkog života u gradu i da upravo na ovom fonu može i čitava BiH funkcionirati, da se poštuju različitosti i da se ostvare prava svakog pojedinca u BiH i svake nacionalne zajednice - ocijenio je mostarski gradonačelnik.

Sudionici i organizatori koncerta na platou ispred Hrvatskog doma HSK

Napretkova izložba 'Žepački umjetnici' otvorena u mostarskoj Kosači

Izložba "Žepački umjetnici" otvorena je u petak navečer 1. listopada 2021. u Galeriji kraljice Katarine Kosača u Mostaru. Na izložbi, koju je organiziralo Hrvatsko kulturno društvo "Napredak" Glavna podružnica Mostar u suradnji s HKD Napredak podružnica Žepče, predstavilo se osam umjetnika koji rođenjem potječu iz žepačkog kraja, a to su **Mladen Ivešić, Josip Ivešić, Anđela Nikolić Vilić, Slađana Matić Trstenjak, Ljerka Njerš, Josip Ivandić, Kristina Čavar i Saša Zečević.**

Josip Nikolić, mr. Kristina Čavar i Miroslav Landeka

Kustosica ove izložbe i mr. sakralne umjetnosti **Kristina Čavar** istakla je kako se izložba sastoji od 20 umjetničkih djela rađenih na slobodnu temu.

– Svaki umjetnik je radio svoju tematiku i propitivao je kroz slikarstvo ili kiparstvo – kazala je Ćavar u izjavi za novinare, navodeći kako se nada velikom odazivu ali i obogaćenju kulturne scene Mostara.

Na otvorenje izložbe došli su brojni Napretkovci iz BiH i RH

Dopredsjednik HKD "Napredak" **Miroslav Landeka** naglasio je kako mu je drago što se izložba žepačkih umjetnika, koja je premijerno predstavljena u Žepču, večeras predstavlja i u Mostaru.

– Mostar se ovim potvrđuje kao kulturno središte BiH, a ovo je i svojevrsna uvertira u izvještajnu skupštinu HKD "Napredak" koja će biti održana sutra i kojoj smo željeli dati jednu kulturnu notu izložbom 'Žepački umjetnici' – naglasio je Landeka.

Uz brojne posjetitelje među kojima su bili i predstavnici Napretkovih podružnica iz BiH i Hrvatske otvorenju izložbe bili su nazočni i akademik **Mladen Bevnda**, predsjednik Hrvatske akademije za znanost i umjetnost, akademik **Josip Muselimović**, počasni predsjednik Matice hrvatske ogranak Mostar i **dr. Nikola Čiča**, predsjednik HKD Napredak. Izložba „Žepački umjetnici „ ostaje otvorena do 10. listopada ove godine.

Započeo treći Napretkov tečaj copywritinga

Prvi susret trećeg ciklusa tečaja copywritinga u organizaciji HKD Napredak, Glavne podružnice Mostar, održao se u ponedjeljak 4. listopada 2021. u prostorijama čitaonice Narodne knjižnice HNŽ-a, u Hrvatskom domu hercega Stjepana Kosače.

Tijekom prvog susreta polaznici su se upoznali s teorijskim definicijama copywritinga, saznali nešto više o prvom profesionalnom copywriteru te uspješno napisali svoje prve dvije copywriting vježbe. Voditelj tečaja copywritinga je diplomirani novinar i profesionalni SEO copywriter, **Marko Suton**, koji će kroz osam susreta polaznike tečaja upoznati s kreiranjem različitog sadržaja, kao recimo pisanje objava za društvene mreže, PR tekstova, službenih emailova i newslettera kao i blog tekstova.

Blog tekstove od 500 i više riječi polaznici tečaja predstaviti će na zadnjem, osmom susretu. Svi polaznici koji budu s uspjehom odradili tečaj bit će nagrađeni certifikatom o završenom tečaju copywritinga.

Isto tako, tijekom Napretkovog tečaja copywritinga, polaznici će kroz praktične vježbe i domaće zadaće potvrditi stečeno znanje.

HKD Napredak, Glavna podružnica Mostar planira i u budućnosti organizirati nove cikluse tečaja copywritinga kao i druge zanimljive tečajeve, o čemu će javnost biti blagovremeno obaviještena.

Tri napretkove podružnice predstavile časopis „Fojnička škrinja“ i knjigu aforizama „Kula od karata zlata“

U organizaciji tri napretkove podružnice, HKD Napredak Glavne podružnice Mostar, HKD Napredak podružnice Ljubuški i HKD Napredak podružnice Fojnica Knjižnici Ljubuški u petak su predstavljajući časopis „**Fojnička škrinja**“ te zbirka aforizama „**Kula od karata zlata**“ autora Ivana Vrljića.

Na predstavljanju su se okupili ljubitelji pisane riječi, a nakon pozdravnog govora voditelja Knjižnice **Ivice Vizentanera** i obraćanja **Ivane Barišić**, predsjednice ljubuške podružnice HKD Napredak, te **Ljiljane Jurak**, predsjednice HKD Napredak podružnica Fojnica, glavni urednik **Tomislav Bošnjak** te lektorica **Nina Bošnjak** predstavili su „**Fojničku škrinju**“, časopis je kojeg je 2009. godine pokrenula skupina entuzijasta i koji se u novije vrijeme pokrenuo zahvaljujući naporima HKD Napredak, koji je i nakladnik.

Glavni urednik časopisa Fojnička škrinja Bošnjak i lektorica Bošnjak govorili su o tome kako sakupljaju priče, o financijskim naporima oko izdavanja časopisa, njegovoj distribuciji kako u Fojnici tako i u dijaspori, te o tome koliko ovaj časopis znači za promociju malih životnih priča iz Fojnice, napose o promociji i očuvanju hrvatskog jezika te drugim aktivnostima vezanih za sam časopis.

Sudionici i organizatori predstavljanje knjige i časopisa

Predsjednica Jurak zahvalila je domaćinima na promociji te Središnjoj upravi koja podržava ovaj projekt koji ima veliki značaj za Napredak u Fojnici, ali i cijelo društvo kada je u pitanju pisana riječ i izdavaštvo.

Miroslav Landeka, dopredsjednik HKD Napredak, također se obratio nazočnima te tom prigodom istaknuo kako tri napretkove podružnice imaju Sporazum o suradnji, a koji nije tek puka forma, jer ovo je već četvrti kulturni događaj koji organiziraju u zadnje vrijeme.

Dopredsjednik Landeka osvrnuo je se na prethodne bogate kulturne programe u organizaciji Napretka kao i skoro održanu izvještajnu Skupštinu u Mostaru te pritom najavio nove kulturne projekte koje radi Napredak i njegove podružnice. Zahvalio je domaćinima na održavanju ove promocije te poklonio ravnatelju Knjižnice tri knjige na dar čitateljima knjižnice, od kojih su dvije tiskane skoro u nakladi HKD Napredak.

Nakon predstavljanja časopisa, uslijedilo je predstavljanje zbirke aforizama "Kula od karata zlata". Svoj osvrt o zbirci aforizama najprije je dala prof. Ljiljana Herceg govoreći kako Vrljićeva zbirka korespondira s očitim stilskim varijacijama jezika što ovu knjigu čini krajnje zanimljivom za čitanje i književno razmatranje.

-Nakon pregleda pojedinih ciklusa može se zaključiti da se književne preokupacije knjige Kula od karata zlata kreću u domeni sagledavanja čovjekova položaja u svijetu te pokušajima da se književnim djelovanjem markiraju njegove slabosti. No, autor se ne prepušta rezignaciji, već poziva na djelovanje: "Filozofija mora biti djelovanje – u suprotnom je osuđena na propast-kazala je na kraju predstavljanja. Nakon toga je i sam autor Vrljić pročitao nekoliko aforizama te se zahvalio svima koji su došli na predstavljanju knjige i časopisa uljepšavši zajedništvo i vezu Središnje Bosne i Hercegovine.

Održan Napretkov koncert klasične glazbe

Koncert mladih nada koji se spremaju za Glazbenu akademiju održan je sinoć, u utorak, 26. listopada 2021. u prelijepom ambijentu i uz publiku koja je ispunila Galeriju kraljice Katarine Kosača.

U klasi prof. **Monije Jarak Mikulić** i uz glasovirsku pratnju prof. **Marijane Pavlović** nastupili su Iva Čović, sopran, Antonija Bilać, sopran i Filip Šantić, bariton, a izveli su arije skladatelja 16. i 17. stojeća kao i solo pjesme domaćih skladatelja poput Ivana plemenitog Zajca.

Marijana Pavlović, Miroslav Landeka, Antonija Bilać, Iva Čović, Filip Šantić i Monija Jarak Mikulić

Na programu su bila djela W.A. Mozart, G.B. Pergolesi, I.pl. Zajc, M.Prebanda, G.Giordani, G. Paisiello....

Na kraju koncerta publika je dugim i toplim pljeskom nagradila umijeće i trud mladih glazbenika. Profesorica **Monija Jarak Mikulić**, koja je pohvalila njihov prvi javni nastup te dopredsjednik HKD Napredak Miroslav Landeka uručili su im zahvalnice za sudjelovanje na Napretkovom koncertu klasične glazbe.

Iva, Antonija i Filip zahvalili su HKD Napredak Glavna podružnica Mostar na organizaciji koncerta i prigodi da mogu nastupiti na jednom ovakvom koncertu koji je za njih bio veliki izazov i lijepo i korisno iskustvo.

Landeka, Bilać, Jarak Mikulić

Landeka, Čović, Jarak Mikulić

HKD NAPREDAK

Napretkov zidni kalendar za 2022. godinu: Voljenoj Majci s ljubavlju

Miroslav Landeka, urednika kalendara HKD Napredak za 2022.

Napretkov zidni kalendar za 2022. godinu izašao je iz tiska. Tema kalendara su skulpture iz zbirke umjetnina pod nazivom „Majka“, inače u stalnom postavu Galerije Majka u sklopu franjevačkog samostana Sv. Ante Padovanskog na Humcu u Ljubuškom. Urednik ovogodišnjeg kao i pet ranijih izdanja kalendara je dopredsjednik Hrvatskog kulturnog društva (HKD) Napredak Miroslav Landeka.

U razgovoru za „**Oslobođenje**“ Landeka opisuje kako je došao na zamisao da glavni motiv kalendara budu skulpture posvećene Majci čiji su autori poznati kipari.

„Lani smo imali sjednicu Središnje uprave HKD Napredak u Ljubuškom i tijekom tog boravka imali smo i obilazak samostana na Humcu te posjet Muzeju i Galeriji Majka. Bio sam oduševljen viđenim i neprocjenjivim kulturnim blagom koje se ondje čuva. Kako sam za 2022. godinu kada Napredak obilježava i 120 godina od utemeljenja tek trebao odabrati temu za Napretkov kalendar, učinilo mi se višestruko dobrom idejom da odaberem 12 skulptura iz Galerije Majka i uvrstim

ih na Napretkov katolički imendanski kalendar koji je na taj način dobio novu vrijednost prezentirajući kulturnu baštinu. Nažalost, Franjevački samostan na Humcu i njegovo pokretno blago još uvijek nisu uvršteni u popis nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine", kaže Landeka.

PON	UTO	SRI	ČET	PET	SUB	NED
26	27	28	29	30	1 Terezija od Djeteta Isusa, Terezija, Tereza	2 DAN GOSPODNIH 27. godina
3 Dionizije, Anapaja, Savelida, Svjetlana	4 Franjo Auški, Franjo, Franjo, Franciska	5 Fazlina Kovalska, Pacal, Mladost, Mauro	6 Bruno, Fides, Vjera, Vjerica	7 EDM od Krunic, Ruža, Rozalija, Ernest	8 Benedikta, Dimitrije Selvanoki, Zvonimir	9 DAN GOSPODNIH 28. godina
10 Dionizel Comboni, Danilo, Franjo Đurđić	11 Ivan XXIII., papa, Filip, Anasztazije	12 Miroslav Ilijin, Matko, Velibor, Sestiva	13 Ivošil, Bogoljub, Eduard	14 Karel I., papa, Krasna, Diana	15 Terezija Aniška, Tereza, Ananija	16 DAN GOSPODNIH 29. godina
17 Ignacije Amošij-ski, Vatroslav	18 Luka, ev., Luka, Lukica, Lukica, Anabala	19 Ivan Brezbečki i Jagan i dr. i Pava od Krista	20 Vendelin, Irena, Mikolaj, Viki, Žilko	21 Ljiljana, Kajo, Hilarija	22 Ivan Pavao II., papa, Marko Jernazlićević	23 DAN GOSPODNIH 30. godina
24 Anan Marija Claret, Pasko Cari-gradički	25 Katerina Rotomanić, Rimant, Dorija, Krištin	26 Dimitrije Srijemski, Dorošar, Zvonimir	27 Salina Aniška, Rasmil, Borisl, Borislavoj	28 Srećan i Jada Ivošil, ap., Tado, Alfred	29 Donat, Ida, Honorat, Častar	30 DAN GOSPODNIH 31. godina
31 Lucija Rimoka, Alfari, Rodrigues, Kristofor	1	2	3	4	5	6

„Majka“ Krune Bošnjaka, listopad

Prema njegovim riječima, Franjevački samostan na Humcu kod Ljubuškog jedan je od najvrjednijih kulturnih spomenika Hercegovine, a u samostanu se nalazi najstariji muzej u Bosni i Hercegovini koji posjeduje bogatu zbirku od preko 400 umjetničkih djela autora iz BiH i Hrvatske. Ondje se nalaze skulpture, slike, crteži i grafike s motivom Majke, piše Oslobođenje.

„Riječ je o izložbi koju je osmislio fra Ljudevit Rupčić na osnovu vlastite knjige istoimenog naziva Majka“, otkriva Landeka. Naslovnicu kalendara i mjesec siječanj krasi fotografija skulpture „Hercegovka“ kipara Ivana Rendića. Kalendar je opremljen odličnim fotografijama radova Ivana Meštrovića „Žena u molitvi“ i „Majčina igra“, „U bijegu“, Antuna Augustinčića, „Kraljica majka Katarina Kosača“ Florijana Mičkovića, „Hercegovka i dijete“ Ilije Bule, „Majčin oprez“ i „Majčina briga“ Juraja Škarpe, „Majka“ Krune Bošnjaka, „Prelja“ Roberta Frangeša Mihanovića i „Šokica s kolijevkom“ Vanje Radauša. Autor dizajna je Igor Šutalo, mons. Tomo Knežević ispisao je katolički imendanski kalendar, te kvatre kao i mjesečeve mijene.

Kalendar je formata 33x45cm, ima 14 listova, izvela ga je tiskara Suton.

„Kroz kalendar Majka, osim što promoviramo iznimno vrijednu umjetničku galeriju, na ovaj način izražavamo i poštovanje i zahvalnost i ljubav za sve što su Majke podnijele i propatile odgajajući i podižući djecu“, poručuje urednik Miroslav Landeka.

Oslobođenje - Jadranka Dizdar

Naslovna fotografija kalendara 2022. HERCEGOVKA skulptura rad Ivana Rendića

Slikovnica o hercegu Stjepanu Kosači predstavljena mostarskim mališanima

Mostar 30. studenoga 2021. - U organizaciji Hrvatskog kulturnog društva (HKD) Napredak Glavne podružnice Mostar i HKD Napredak podružnica Ljubuški je u ponedjeljak večer u Hrvatskom domu hercega Stjepana Kosače predstavljena slikovnica "**Herceg Stjepan Kosača**", autora **Zvonimira Mikulića**.

Slikovnica je izašla u nakladi HKD Napredak podružnica Ljubuški. Autor teksta je Zvonimir Mikulić, ilustracije potpisuje **Marko Barbarić**, a svoj doprinos dali su i **Anela Rozić-Vrankić i Mirko Rašić**.

Mikulić je rekao da slikovnica govori o životu **Stjepana Kosače** te da si je u kreativnom procesu dopustio neke slobode kako bi djeci približio lik tog velikana.

Prihvatio sam poziv Ljubuškog Napretka da im se pridružim u stvaranju ove slikovnice i napisao sam pjesmu koja ima dvanaest strofa, dvanaest katrena četverostiha koji su podijeljeni po tri strofe gdje se prate hercegovo djetinjstvo,

mladost, zrelost i starost. Istraživao sam koliko je bilo moguće, ali da ne idem previše u dubinu povijesnih činjenica, kako bih zadržao tu neku pjesničku slobodu, da zamislim neke stvari koje ne odgovaraju tim činjenicama, rekao je Mikulić. Dodao je kako je slikovnica prilagođena djeci i njezin cilj je da mlađe generacije potakne na čitanje, da kroz čitanje upoznaju velikane iz naše povijesti.

Dopredsjednik Napretka **Miroslav Landeka** je rekao da ideja za ovu slikovnicu dolazi iz Ljubuške podružnice te se osvrnuo na suradnju mostarskog i ljubušskog ogranka.

-Imamo potpisan sporazum o prijateljstvu i suradnji sa ljubuškom podružnicom te se nadamo uspješnoj suradnji i u budućnosti. Prvo predstavljanje ove slikovnice je bilo u Ljubuškom, a sada je ovdje u Mostaru. Napredak se trudi biti raznovrstan, organizirajući mnoge kulturne sadržaje, a večeras smo privukli one najmlađe. Želja nam je ponuditi što bolji kulturni sadržaj Mostaru i Hercegovini, izjavio je Landeka.

Predsjednica Ljubuške podružnice **Ivana Barišić** zahvalila je svima koju su sudjelovali u ovom projektu stvaranja slikovnice te također istaknula kako dvije podružnice Napretka Mostar i Ljubuški koje imaju potpisan sporazum o suradnji ovim i ranijim zajedničkim projektima pokazuju da on nije tek slovo na papiru nego da se on živi.

Voditeljica programa bila je članica HKD Napredak Glavne podružnice Mostara **Barbara Landeka**, a u promociji su sudjelovali **Marko Barbarić, Anela Rozić-Vrankić, Zvonimir Mikulić Đono, Ljubuške mažoretkinje, Vitezovi herceg Stjepana, Udruga "Lubussa", Glazbena škola Ljubuški i Klub kulture „Libuša“**.

Veliki broj mostarskih mališana došao je na promociju i uživao u susretu s vitezovima

U Crkvi sv. Mateja upriličen Napretkov božićni koncert

U organizaciji Hrvatskog kulturnog društva Napredak - Glavna podružnica Mostar 20. prosinca 2021. u ponedjeljak je večer u crkvi sv. Mateja u Mostaru održan **Napretkov svečani božićni koncert**.

Na koncertu je nastupio **Napretkov trio "Senso"**, kojeg čine glazbenice, mezzosopranistica prof. **Monija Jarak Mikulić**, prof. **Marijana Pavlović** (glasovir) i prof. **Jelena Marković Miličević** (violončelo) te zbor **Angelus** pod ravnanjem prof. **Filipa Miloševića**. Aranžmane za koncert napisao je prof. **Živko Ključec**.

Župni zbor Angelus pod ravnanjem prof. Filipa Miloševića

Posjetitelji su mogli uživati uz tradicionalne božićne skladbe poput "Veselje ti navješćujem", "Narodi nam se", "Svim na zemlji", "Tiha noć", ali i Schubertove "Uspavanke", "Ave Marija" od Bacha i druge.

Napretkov trio Senso i zbor Angelus

Svečana atmosfera u Crkvi sv. Mateja

– Kao i svih proteklih godina, otkako je nova uprava Napretka, svojim sugrađanima darujemo božićni koncert. Uz ostale, želim zahvaliti Gradu Mostaru, Hercegovačko-neretvanskoj županiji i Federalnom ministarstvu kulture i sporta te Središnjoj upravi HKD Napredak u Sarajevu koji su podržali Napretkov svečani božićni koncert i da najradosniji katolički blagdan Mostarcima i Mostarkama uveličamo zajedno – kazao je dopredsjednik HKD Napredak **Miroslav Landeka**.

Članice Tria Senso i Miroslav Landeka, dopredsjednik HKD Napredak

Božićnom koncertu, među ostalim, nazočili su iguman manastira Žitomislić **Danilo Pavlović**, ministar MUP-a HNŽ **Sladjan Bevanda**, direktor Fondacije Muzej Žitomislić **Dejan Dilberović** i predsjednica HKD Napredak podružnice Široki Brijeg **Marijana Pažin-Ivešić**. Inače, **Napretkov trio Senso** nastupio je na Božićnom koncertu u Novom Travniku i Širokom Brijegu u organizaciji podružnica HDK Napredak Novi Travnik i HKD Napredak Široki Brijeg.

U PREKRASNOM AMBIJENTU

Napretkov trio Senso Širokobriježanima priredio Božićni koncert za pamćenje

Široki Brijeg- 28.12. 2021. Hrvatsko kulturno društvo Napredak Podružnica Široki Brijeg je u ponedjeljak uvečer u Franjevačkom muzeju i galeriji na Širokom Brijegu upriličilo Napretkov svečani božićni koncert, i to u suradnji s Napretkovom Glavnom podružnicom u Mostaru.

Uz poštivanje svih epidemioloških mjera nastupio je **Napretkov trio Senso**, kojeg čine vrsne glazbenice: mezzosopranistica prof. Monija Jarak Mikulić, prof. Marijana Pavlović (glasovir) i prof. Jelena Marković Miličević (violončelo).

Trio Senso

Potporu organizaciji koncerta dali su Grad Široki Brijeg, Franjevački muzej i galerija Široki Brijeg te Središnja uprava HKD Napredak Sarajevo.

Dopredsjednik HKD Napredak **Miroslav Landeka** zahvalio je predsjednici HKD Napredak Podružnica Široki Brijeg **Marijani Pažin-Ivešić** te širokobriješkim Napretkovcima jer su, unatoč činjenici da su tek obnovili djelovanje Napretka u Širokom Brijegu, već uspjeli Širokobriježanima prirediti Božićni koncert za pamćenje, koji je održan u prekrasnom ambijentu i čarobnu, božićnom ozračju.

-Bila mi je iznimna čast i zadovoljstvo ugostiti Napretkov trio Senso, čiji je nastup u širokobriješkoj Franjevačkoj galeriji bio istinski melem za oči i uši. Zahvaljujem i profesoru **Živku Ključi** na maestralnim aranžmanima božićnih skladbi, kao i književniku i predsjedniku Upravnog odbora naše Podružnice-**Miri Naletiliću** na nadahnutim interpretacijama božićnih pjesama hrvatskih

pjesničkih velikana. Iskreno se nadam da će svečani Napretkov Božićni koncert postati tradicionalan i u našem gradu – poručila je predsjednica Napretkove širokobriješke Podružnice **Marijana Pažin Ivešić**.

M. Landeka, M. Pavlović, J. Miličević, M. Jarak i M. Pažin

Dopredsjednik Landeka naglasio je kako će Podružnica HKD Napredak Široki Brijeg i ubuduće imati potporu Središnje uprave HKD Napredak, ali i da će se nastaviti suradnja dviju podružnica – mostarske i širokobriješke, posebice u idućoj godini, kada HKD Napredak slavi veliku obljetnicu – 120 godina postojanja i rada.

